

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Л. М. Галаган, директор Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, ст. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С.М. Польовик, т.в.о. зав. відділу організації та використання документального
фонду ФПУ, канд. наук соц. ком.

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А.Г. Федорчук, О.І. Макарова, С.М. Польовик, Т.І. Третяк, Н.О. Моршна, С.В.Семенкова,
Т.А. Ставерська, Т.О. Петрова, П.Ф. Стоян

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(реферативний огляд преси)

Випуск 14 (78)

(огляд матеріалів ЗМІ за 16 – 31 жовтня 2018 р.)

Київ 2018

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	4
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	4
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	4
НАТО.....	7
АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ.....	7
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	12
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	12
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	13
РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ.....	14
ВІЗОВИЙ РЕЖИМ.....	14
ПРИКОРДОННИЙ РЕЖИМ	15
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА.....	16
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ	16
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	20
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	20
РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	21
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я.....	21
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ.....	22
ІСТОРІЯ	23
КУЛЬТУРА ТА НАУКА	25
РЕЛІГІЯ.....	25
СВОБОДА СЛОВА.....	33
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	33
ТУРИЗМ.....	33
ІМІДЖ КРАЇНИ	33
НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ.....	34
ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА	34
НОВИНИ ЗІ СТАНУ СЕПАРАТИСТІВ	35
КРИМ	35
ПРОБЛЕМИ БІЖЕНЦІВ	38
ДОНБАС	39
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ.....	39
ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ.....	40
ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ	41

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Президент України прийняв вірчі грамоти нового ізраїльського посла. Рабин Йоель Ліон – перший ультраортодокс на посаді надзвичайного і повноважного посла Ізраїлю. На дипломатичній роботі Йоель Ліон близько 25 років. На посаді Ліон буде займатися, в першу чергу, збереженням і зміцненням дружніх відносин з Україною. Відносини між країнами на підйомі після скасування візового режиму, що призвело до зростання українського туризму в Ізраїль і ізраїльського туризму в Україну.

Айхнер, Итамар. Новым послом Израиля в Киеве стал раввин, родившийся во Франции : В МИДе утверждают, что Йоэль Лион самостоятельно выучил русский язык = [Новим послом Ізраїлю в Києві став рабин, який народився у Франції. У МЗС стверджують, що Йоель Ліон самостійно вивчив російську мову] / И. Айхнер // Вести. – Иерусалим, 2018. – 24.10. (<https://www.vesty.co.il/articles/0,7340,L-5378778,00.html>)

***

В Єревані відбулися консультації між МЗС Вірменії і України на рівні заступників міністрів закордонних справ. У ході консультацій під головуванням Шаварша Кочаряна і Василя Бондаря були обговорені питання, що стосуються активізації міжпарламентського та децентралізованого співробітництва, розширення договірно-правового поля. Сторони також детально торкнулися перспектив співпраці в багатосторонньому форматі.

В Ереване прошли консультации между МИД Армении и Украины = [У Єревані пройшли консультації між МЗС Вірменії і України] // Еркрас. – Ереван, 2018. – 19.10. (<http://www.yerkramas.org/article/145444/v-erevane-proshli-konsultacii-mezhdu-mid-armenii-i-ukrainy>)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Українські винороби в рамках угоди про асоціацію з Євросоюзом домовилися відмовитися від термінів „шампанське” і „коньяк”. Про це повідомив генеральний директор корпорації „Укрвинпром” Володимир Кучеренко. За словами директора корпорації, винороби готові до можливого падіння доходів при переході на нові найменування. Претензії до українських виробників висловлює Франція, вказуючи на провінцію Шампань і місто Коньяк як на регіони, які є історичними виробниками даної алкогольної продукції.

Украина в угоду ЕС откажется от коньяка и шампанского = [Україна на угоду ЄС відмовиться від коньяку і шампанського] // Вести. – Рига, 2018. – 22.10. (<https://vesti.lv/statja/lifenews/2018/10/22/ukraina-v-ugodu-es-otkazhetsya-ot-konyaka-i-shampanskogo>)

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

На думку колишнього президента державного підприємства „Антонов” і багаторічного його головного конструктора Дмитра Ківи, некомпетентність керівництва української авіаційної галузі та відтік професійних кадрів унеможливили виконання контракту на поставку українських літаків Ан-178 в Азербайджан. За словами Ківи, який у 2016 році виїхав до Баку і працює радником голови державної авіакомпанії AZAL, укладений ще в 2015 році контракт на поставку Азербайджану десяти транспортних Ан-178 фактично зірваний з вини української сторони. „З літака

Ан-178 дійсно все починалося і мало конкретно відчутні перспективи. Був підписаний контракт, у рамках якого Баку перерахував „Антонову” один мільйон доларів авансу. Однак у Києві з 2016 року проект почав глухнути, перестали проводитися випробування літака, роботи по його сертифікації тощо. Програма, по суті, зупинилася. На сьогодні зрозуміло, що літака, який повинен поставлятися азербайджанській стороні, просто не буде”, – розповів Дмитро Ківа.

Лихоманов, Петр. Украина сорвала контракт с Азербайджаном на поставку самолетов = [Україна зірвала контракт з Азербайджаном щодо поставки літаків] / П. Лихоманов // Российская газета. – М., 2018. – 25.10. (<https://rg.ru/2018/10/25/ukraina-sorvala-kontrakt-s-azerbajdzhanom-na-postavku-samoletov.html>)

***

Перший Форум регіонів України та Білорусі відкривається в Гомелі. Планується проведення 7-го засідання українсько-білоруської консультативної ради ділового співробітництва та контактної-коопераційної біржі, 13-е засідання білорусько-української робочої групи зі збільшення взаємної присутності сільськогосподарської, харчової та іншої продукції на ринках двох країн. Йтиметься про поглиблення взаємодії з бізнес-спільнотою прикордонних регіонів України, розвитку багатовекторного співробітництва. Окрема сторінка форуму – презентація потенціалу регіонів Білорусі та України. Вийти на прямі контакти дозволять виставка-ярмарок продукції підприємств двох країн.

Первый Форум регионов Беларуси и Украины начинает свою работу в Гомеле = [Перший Форум регіонів України та Білорусі починає свою роботу в Гомелі] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 25.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1026/c31519-9512027.html>)

***

Полтавська область рада можливості розгорнути співробітництво з китайською компанією China Road and Bridge Corporation (CRBC), яка брала участь в будівництві найдовшого морського моста в світі, заявив глава обласної держадміністрації Валерій Головка. Він зазначив, що CRBC допоможе Полтавській області розробити проект автомобільного об'їзду міста Кременчук з мостовим переходом через річку Дніпро. Відповідний меморандум був підписаний минулого року між CRBC і Державним агентством автомобільних доріг України.

Полтавская область Украины рада возможности сотрудничать с китайской компанией CRBC = [Полтавська область України рада можливості співпрацювати з китайською компанією CRBC] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 24.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1025/c31519-9511649.html>)

***

У Києві було укладено меморандум про дружбу і співробітництво між адміністрацією столичного Печерського району та посольством КНР в Україні. Свої підписи під документом поставили голова Печерської районної держадміністрації Сергій Мартинчук і посол КНР в Україні Ду Вей. Ду Вей подякував адміністрації Печерського району за сприяння посольству. „Без вашої підтримки нам було б дуже важко працювати. Ми раді тому, що ви надаєте нам широку допомогу у всіх аспектах нашої діяльності”, – зазначив він. Ду Вей додав, що у відповідь посольство КНР

готове вносити посильний вклад у розвиток Печерського району. Зокрема, диппредставництво планує надати матеріально-технічну допомогу його навчальним закладам. Також посольство має намір „наводити мости” між адміністрацією Печерського району та китайськими компаніями, які хочуть розвивати в Києві свій бізнес.

Центральный район Киева и посольство КНР в Украине подписали меморандум о сотрудничестве = [Центральний район Києва і посольство КНР в Україні підписали меморандум про співпрацю] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 23.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1024/c31519-9511163.html>)

***

Образившись на те, що Великобританія в 2017 році не видала своєму представнику і його команді візи для Світової організації торгівлі, Молдова вирішила заблокувати доступ цієї країни до публічних проектів на суму 1,700 млрд дол., пише Bloomberg. Молдова вирішила приєднатися до кількох країн у заклику заблокувати повторне приєднання цієї країни до Угоди СОТ про державні закупівлі. До Молдови приєдналися США, Нова Зеландія, Японія, Південна Корея, Україна та Ізраїль, які порахували, що вимога Великобританії не відповідає високим очікуванням.

Bloomberg: Молдова блокирует доступ Великобритании к проектам на \$ 1,700 млрд = [Bloomberg: Молдова блокує доступ Великобританії до проектів на 1,700 млрд дол.] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2018. – 19.10. (<https://noi.md/ru/jekonomika/bloomberg-moldova-blokiruet-dostup-velikobritanii-k-proektam-na-1-700-mlrd>)

***

Керівник Офісу з просування експорту Мар'яна Каганяк заявила, що „для України участь в першій Китайській міжнародній імпорتنій виставці – це можливість показати свій торговий, інвестиційний і туристичний потенціал, а для українського бізнесу – це можливість заявити про себе в присутності інвесторів і вийти на один з найбільших ринків світу”. Україна буде представлена на виставці 19 компаніями і Національним стендом. Глава Української асоціації Silk Link Ірина Никорак зазначила, що українська делегація готується представити в Шанхаї насичену програму.

Украина надеется, что Китайская международная импортная выставка укрепит торгово-экономическое сотрудничество с КНР = [Україна сподівається, що Китайська міжнародна імпортна виставка зміцнить торгівельно-економічне співробітництво з КНР] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 19.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1019/c31519-9510177.html>)

***

Український фінансовий ринок затамував подих і спостерігає за переговорами з МВФ. Учасники ринку нервують, тому що ситуація склалася не з кращих. В останні місяці з проблемами зіткнулися багато країн, і Україна не стала винятком: курс гривні різко знизився, а наявність у кредитів у доларах лише погіршила ситуацію. А якщо до цього додасться ще й корекція на міжнародних фондових ринках, то становище ще сильніше загостриться, наголошує автор.

Benz, Matthias. Die Ukraine wartet auf den Währungsfonds = [Україна чекає на рішення МВФ] / M. Benz // Neue Zürcher Zeitung. – Zürich, 2018. – 16.10. (<https://www.nzz.ch/finanz/en/die-ukraine-wartet-auf-den-waehrungsfonds-ld.1428224>)

НАТО

Генсек НАТО Йенс Столтенберг заявив, що ситуація в Азовському морі викликає стурбованість Північноатлантичного альянсу. Останнім часом посягання Заходу на Азово-Чорноморський басейн, як пише видання, різко почастишали. Україна активно підсилює свою військово-морську компоненту в Азовському морі. При цьому, зазначає автор, Київ розраховує на поставки катерів і кораблів формату секон-хенд з США і Данії. Якщо все це трапиться, мілководне і невелике море виявиться нашпигованим бойовими корабельними одиницями, а там, де таке відбувається, недалеко і до конфлікту, підкреслює автор.

Рускин, Андрей. Корабли НАТО рвутся в Азовское море : Генсек альянса путает боевые корабли и торговые суда = [Кораблі НАТО рвуться в Азовське море. Генсек альянсу плутає бойові кораблі й торгові судна] / А. Рускин // Независимая газета. – М., 2018. – 24.10. (http://www.ng.ru/columnist/2018-10-24/100_kolonka181024.html)

***

Автор констатує, що Росія без вагань порушує принципи Статуту ООН та міжнародні угоди, в тому числі Договір про звичайні збройні сили в Європі та акти, що регламентують відносини між НАТО і Росією, коли Росія почала займати частину території України. Польща не недооцінює загрози Європі на півдні та бере участь у боротьбі з ними спільно та окремо. Польща, поважаючи побоювання союзних країн, географічно ближчих до Середземномор'я, очікує, що союзники зрозуміють їх сприйняття загрози. Автор наголошує, що загроза, яка надходить із Сходу, є реальною та екзистенційною, про що свідчить приклад України.

Czaputowicz, Jacek. NATO zyska na bazach = [НАТО вииграє на базі] / J. Czaputowicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 22.10. (<https://www.rp.pl/Publicystyka/310229919-NATO-zyska-na-bazach.htm>)

***

Україна не може провести навчання в Азовському морі, заявив міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров у інтерв'ю „Le Figaro”. За його словами, для цього потрібна згода Москви. „Зараз Україна хоче закликати натовські навчання в Азовське море, але туди вже не можна буде пройти, тому що наш договір з Україною вимагає обопільної згоди для проходження військових кораблів у Азовське море”, – підкреслив Лавров. Міністр поскаржився на відсутність професійного діалогу між військовими РФ і НАТО, який є необхідним.

Ленин, Александр. Лавров: Невозможно проведение учений Киева и НАТО в Азовском море = [Лавров: Неможливе проведення навчань Києва і НАТО в Азовському морі] / А. Ленин // Российская газета. – М., 2018. – 18.10. (<https://rg.ru/2018/10/18/lavrov-nevozmozhno-provedenie-uchenij-kieva-i-nato-v-azovskom-more.html>)

АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

Британська консалтингова компанія IHS Markit опублікувала дослідження про стійкість економіки різних держав. Сусіди України за рейтингом – відсталі

африканські країни. Експерти IHS Markit впевнені, що в наступному році ситуація в Україні погіршиться. Багато в чому це пов'язано з тим, що країні доведеться розраховуватися за кредитами, отриманими протягом останніх чотирьох років. Практично одночасно з IHS Markit Україну оцінило міжнародне рейтингове агентство Standart & Poors, знизивши кредитні рейтинги країни. Аналітики агентства зазначили, що український ВВП цього року зросте менше, ніж очікувалося, зате інфляція істотно перевищить прогнози – 10,3% замість 8,9%.

Тяжелейший удар: МВФ признал Киев банкротом = [Найважчий удар: МВФ визнає Київ банкрутом] // Вести. – Рига, 2018. – 25.10. (<https://vesti.lv/statija/ekonomika/2018/10/25/tyazheleyshiy-udar-mvf-priznal-kiev-bankrotom>)

***

Переважна більшість (69%) українців вважають, що Крим повинен залишатися невід'ємною частиною України і готові „замінити” його на Донбас – за даними загальнонаціонального опитування в Україні, яке було проведене Фондом „Демократичні ініціативи” ім. Ілка Кучерієва разом із Центром соціологічних досліджень Олександра Разумкова у всіх регіонах України, крім Криму та окупованих територій Донецька та Луганська. Проте, мало хто вважає, що Крим має належати Росії. Цю віру поділяють лише 3% респондентів на півдні та 10% на сході України. Замість цього, певна частина населення цих регіонів вважає, що Крим повинен бути незалежним (24% на півдні та 18% на сході).

Sondaz: Ukraincy nie chca „wymienic” Donbasu na Krym = [Опитування: українці хочуть „поміняти” Донбас на Крим] // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 23.10. (<https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/181029736-Sondaz-Ukraincy-nie-chca-wymienic-Donbasu-na-Krym.html>)

***

Майбутні президентські та парламентські вибори визначають, яким шляхом піде Україна, пише британський політолог та історик Тарас Кузьо. У країні два варіанти, вважає він: або вона скотиться до нестабільності, як після Помаранчевої революції, або обере прогрес, як після Революції гідності. Але є проблема: в Україні немає справжніх політичних партій, наголошує автор.

Kuzio, Taras. How Ukraine Can Avoid Disaster in 2019 = [Як Україні уникнути катастрофи у 2019 році] / T. Kuzio // Atlantic Council. – New York, 2018. – 22.10. (<http://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/how-ukraine-can-avoid-disaster-in-2019>)

***

З початку 2017 року Україна недорахувалася 350 тис. чоловік. Причинами такої ситуації демографи називають злидні, війну на Донбасі, масову міграцію громадян в сусідні країни. Експерти кажуть, що реальний спад населення набагато більший офіційних цифр. Зниження чисельності населення фіксується в 22 з 24 областях України. Виняток – Київська область, куди стікаються в пошуках заробітку жителі інших регіонів, а також Закарпатська область, де в селах зберігається традиція народжувати по три-чотири дитини. Демографи стверджують, що негативні тенденції можна пригальмувати, але не переломити. „Змінити ситуацію можна двома способами. Перший: жінки почнуть народжувати по 3-4 дитини. Але це просто неймовірно. Другий: добиваємося різкого припливу мігрантів. Можна було б залучати

переселенців з Азії і Африки, але навіть звідти їхати до нас не хочуть”, – міркує заступник директора Інституту демографії та соціологічних досліджень Олександр Гладун.

Кармазин, Игорь. Сказку сделать убылью: как и почему вымирает Украина : Ежегодно страна теряет сотни тысяч человек = [Казку зробити спадом: як і чому вмирає Україна. Щорічно країна втрачає сотні тисяч людей] / И. Кармазин // Известия. – М., 2018. – 22.10. (<https://iz.ru/803000/igor-karmazin/skazku-sdelat-ubyliu-kak-i-pochemu-vymiraet-ukraina>)

***

Для діючого Президента України Петра Порошенка керівники держав Прибалтики важливі з точки зору лобіювання на рівні Євросоюзу його кандидатури в якості наступного Президента України. Адже ніхто інший, на думку автора, цю функцію виконати вже не в змозі, з огляду на нинішній рівень відносин Києва зі своїми найближчими сусідами, зокрема з Польщею, яка раніше вважалася „адвокатом України в Європі”. По суті, від „потужної міжнародної проукраїнської коаліції” не залишилося і сліду, а останніми зарубіжними союзниками України можна вважати лише прибалтійські держави, чії практики у внутрішній і зовнішній політиці копіює Київ, вважає автор. Однак не можна виключати того, що прибалтійські політики, на думку журналіста, закликатимуть своїх європейських колег активніше підтримати діючу українську владу з метою перешкодити „проросійському реваншу”.

Кого поддержат балтийские лидеры на выборах президента Украины? = [Кого підтримають балтійські лідери на виборах Президента України?] // Вести. – Рига, 2018. – 17.10. (<https://vesti.lv/statja/v-mire/2018/10/17/kogo-podderzhat-baltiyskie-lidery-na-vyborah-prezidenta-ukrainy>)

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Російська міграційна політика може бути серйозно скоригована для припливу в країну людей з країн колишнього СРСР і далекого зарубіжжя. Росія повинна бути відкрита не тільки для росіян і російськомовних, а й для всіх, хто їй лояльний і готовий інтегруватися в російське суспільство. У Білому домі, за твердженням джерел „Коммерсанту”, вже схвалили нову концепцію міграційної політики. Тепер її повинен затвердити президент. Першим кроком можна вважати прийнятий Думою в першому читанні законопроект, що спрощує отримання громадянства. Його представив заступник МВС Ігор Зубов, і з його слів стало зрозуміло, що прийняття поправок, не в останню чергу, пов’язане із ситуацією в Україні.

Соловьев, Владимир. Великая соотечественная волна : Россию готовят к приему новых граждан = [Велика співвітчизняна хвиля. Росію готують до прийому нових громадян] / В. Соловьев, С. Самохина // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 26.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3780536>)

***

Вибухи на складі № 6 (Ічня, Чернігівська область) припинилися. Підведено загальний підсумок втрат матеріальних засобів у результаті пожеж в українських арсеналах за останні півтора року. Цифра виявилася значною. Вогонь знищив більше боєприпасів, ніж українська армія витратила на Донбасі та під час всіх навчальних стрільб. У всіх випадках українське військове і політичне керівництво натякало, що

винна у всьому Москва, а пожежі – справа рук російських диверсантів. Найбільш патріотично налаштовані українські журналісти, які вважають, що причина всіх бід – недбалість, яку виявляють по службі особи, відповідальні за зберігання боєприпасів у арсеналах, і їх начальники всіх ступенів, включаючи міністра оборони і главу Генштабу ЗСУ. Підкреслюється, що українські військовослужбовці, які визнані винними в пожежах в арсеналах, найчастіше відбувалися смішними штрафами, незважаючи на мільярдні збитки.

Шарковский, Александр. Киеву не хватает снарядов для войны в Донбассе : В арсеналах украинской армии взлетели на воздух более 40% боеприпасов = [Киеву не вистачає снарядів для війни на Донбасі. В арсеналах української армії злетіли на повітря більше 40% боєприпасів] / А. Шарковский // Независимая газета. – М., 2018. – 22.10. (http://www.ng.ru/armies/2018-10-22/2_7337_donbass.html)

***

„Розбитий літак МН370 знайшли на Google Maps” – принаймні, три рази останнім часом такі заголовки з’являлися в ЗМІ, порушуючи цікавість щодо зникнення Boeing 777. Інша теорія полягала в тому, що літак був збитий росіянами. Насправді, Росія відіграла свою роль в збитті Boeing 777, але в березні 2014 року в Індійському океані, а чотири місяці по тому, в Донецькій області України.

Mikulski, Jakub. Hipoteza Normana Davisa i ladowanie na Ksiezycu – wszystkie teorie o МН370 = [Гіпотеза Нормана Девіса і посадка на „Google Maps” – всі теорії про МН370] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 20.10. (<https://www.rp.pl/Katastrofy/181029988-Hipoteza-Normana-Davisa-i-ladowanie-na-Ksiezycu---wszystkie-teorie-o-MN370.html>)

***

Автор видання вважає, що важко уявити, щоб Росія повела себе більш миролюбно після державного перевороту 2014 року в Україні, організованого країнами Заходу. На його думку, ніяке російське керівництво не буде сидіти склавши руки і покійно дивитися, як в Києві міцніє антиросійський режим, як жителів Східної України перетворюють в громадян другого сорту, а Крим стає військово-морською базою США. У такому випадку наступний переворот стався б у самій Росії, резюмує автор.

Nistad, Bjørn D. Strid om utenrikspolitikk i den russiske eliten = [Зовнішньополітична суперечка російської еліти] / B. Nistad // Derimot. – Oslo, 2018. – 19.10. (<https://www.derimot.no/bjorn-d-nistad-strid-om-utenrikspolitikk-i-den-russiske-eliten/>)

***

Верховна Рада збиралася зробити другу спробу заборони ідей „русского мира” в Україні. Депутати не сумнівалися, що розгляд відбудеться, але не могли спрогнозувати підсумки голосування, деякі висловлювали побоювання щодо наслідків. У тексті законопроекту прямо сказано: „Русский мир” – це форма націонал-соціалізму (нацизму)”. Автори – шість депутатів. Ці парламентарі представляють „Українське об’єднання патріотів”. На думку представників об’єднання, ідеї „русского мира” спрямовані на ліквідацію української державності. Тому вони запропонували заборонити оприлюднювати і пропагувати ці ідеї. Однак у Верховній Раді є і ті, хто вважає законопроект „провокацією, спрямованою на те, щоб, у кінцевому підсумку, зірвати вибори”.

Ивженко, Татьяна. Украина готовится к выборам, провоцируя Россию : За пропаганду идей „русского мира” можно угодить в тюрьму на 10 лет [За пропаганду „русского мира” можна потрапити за грати на 10 років] / Т. Ивженко // Независимая газета. – М., 2018. – 18.10. (http://www.ng.ru/cis/2018-10-18/1_7335_ukraine.html)

***

Кореспондент американського ділового інформантства в нейтральному ключі розповів про виступ російського президента на пленарній сесії Міжнародного дискусійного клубу „Валдай”. Його власні оцінки звелися лише до того, що Володимир Путін „був незвично спокійним і не войовничо налаштований”, а також утримався від гнівних філіппік щодо Заходу. Відпускаючи жарти і утримуючись від гнівних філіппік щодо Заходу, якими він супроводжував свої виступи у Валдайському клубі в останні кілька років, Путін припустив, що Росія може дозволити собі відкласти вирішення гострих питань – конфліктів в Україні, в Сирії і американських санкцій, – поки стан речей не зміниться на її користь. Поліпшення відносин з Україною може відбутися після виборів і появи нового уряду в Києві в наступному році, заявив Путін.

Champion, Marc. Less Isolated, Russia's Putin Tries a Wait-and-See Approach = [Відчуваючи себе в меншій ізоляції, путінська Росія займає вичікувальну позицію] / M. Champion // Bloomberg. – New-York, 2018. – 17.10. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-10-18/less-isolated-russia-s-putin-tries-a-wait-and-see-approach>)

***

В управлінні з прикордонного співробітництва адміністрації президента Росії створено департамент зі співпраці з Україною. Його створили за ініціативою помічника Володимира Путіна Владислава Суркова. Очолив структуру давній соратник Суркова – Олег Говорун. Оглядач „Коммерсанту” Максим Юсін прокоментував чи можлива взагалі в нинішній ситуації співпраця між Москвою і Києвом. Автор, зокрема зазначив, що створеному в Кремлі департаменту по співпраці з Україною доведеться займатися аж ніяк не співпрацею.

„Кремлевскому департаменту по сотрудничеству с Украиной придется заниматься отнюдь не сотрудничеством” : Максим Юсин – о перспективах отношений между Москвой и Киевом = [„Кремлівському департаменту по співпраці з Україною доведеться займатися аж ніяк не співпрацею”. Максим Юсін – про перспективи відносин між Москвою і Києвом] // Коммерсантъ. – М., 2018. – 16.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3771914>)

***

Військово-морські сили України готові застосувати силу проти російських кораблів у Азовському морі. Про це в інтерв'ю „Бі-бі-сі Україна” заявив командувач ВМС України Ігор Воронченко. Воронченко вказав, що Росія може піти далі в дестабілізації причорноморських областей України. „Є інформація, що сюди було перекинуто декілька катерів з Каспійської флотилії. Росія має розгалужену систему базування, що дає їй можливість оперативно контролювати більшу частину Азовського моря”, – запевнив він.

Україна приготувалась применити силу к російским кораблям = [Україна приготувалася застосувати силу до російських кораблів] // Вести. – Рига, 2018. – 16.10. (<https://vesti.lv/statja/v-mire/2018/10/16/ukraina-prigotovilas-primenit-silu-k-rossiyskim-korablyam>)

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

Автор статті вважає, що політичне керівництво України діє поза рамками законів країни. Зокрема, він посилається на заяву Дмитра Яроша про своє рішення відкликати 5-й і 8-й окремі батальйони „Української добровольчої армії” з Донбасу. Ярош оповідає про намір створювати загони УДА в кожній області. Свобода дій Яроша свідчить про підтримку, яку він отримує від уряду, вважає автор. Також він підкреслює, що мова йде не тільки про майбутні вибори Президента і Верховної Ради, вирішується питання створення системи, яка і в доступному для огляду майбутньому повинна стримувати течії, ворожі сформованим державній політиці та ідеології України, адже „українська політична еліта не довіряє державним силовим структурам”.

Шарковский, Александр. „Украинская добровольческая армия” будет „валить” оппозицию = [,Українська добровольча армія” буде „валити” опозицію] / А. Шарковский // Независимая газета. – М., 2018. – 21.10. (http://www.ng.ru/columnist/2018-10-21/100_jarosh211018.html)

***

Автор констатує той факт, що українські націоналістичні об'єднання залишили Донбас, підрозділи будуть розміщені в нестабільних регіонах всередині країни. Причина передислокації – майбутні вибори Президента, на яких підтримку виборців може отримати „проросійський” кандидат. Про це оголосив лідер Української добровольчої армії, депутат Верховної Ради Дмитро Ярош. Директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Руслан Бортник вважає, що замовником може виступити діючий глава держави. „Дмитро Ярош близький до команди Порошенка. Націоналісти повертаються з Донбасу для тиску на його опонентів. Ймовірно, в ході передвиборної кампанії і під час підрахунку голосів вони будуть виконувати роль додаткової поліції”, – пояснив експерт.

Кармазин, Игорь. Официальный вывод: зачем Ярош увел националистов из Донбасса : Боевики могут оказать силовую поддержку Петру Порошенко на выборах = [Офіційний висновок: навіщо Ярош вивів націоналістів з Донбасу. Бойовики можуть надати силову підтримку Петру Порошенку на виборах] / И. Кармазин // Известия. – М., 2018. – 20.10. (<https://iz.ru/802074/igor-karmazin/ofitcialnyi-vyvod-zachem-iarosh-uv-el-natsionalistov-iz-donbassa>)

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Автор публікації, коментуючи ситуацію в Україні, вважає, що через чотири роки після Майдану обраний євроатлантичний уряд країни не зменшив ані корупцію, а ні неефективного управління. На думку автора, мрія України вступу до ЄС виглядає все примарнішою. Тим часом середня зарплата українців не перевищує 200 євро на місяць, що робить цю країну однією з найбідніших у Європі, резюмує журналіст іспанського видання.

Bonet, Ethel. ¿Rusia, causa de todos los males? Por qué Ucrania no entrará en la UE ni la OTAN = [Чи Росія причина всього зла? Чому Україна не вступить до ЄС чи НАТО?]/ E. Bonet // El Confidencial. – Madrid, 2018. – 19.10. (https://www.elconfidencial.com/mundo/2018-10-18/ucrania-otan-union-europea-rusia-corrupcion_1627774/)

***

Як пише „El Mundo”, в своїх спробах українізації країни місцеві політики готові оглухнути на одне вухо, аби російський сусід втратив дар мови. У західній українській столиці прийняли закон, що забороняє книги, фільми і пісні російською мовою. Як пише „El Mundo”, Львів вважається колыскою українського націоналізму, і хоча більшість населення там говорить українською, російська мова теж використовується жителями області. „Це незаконно, обласні органи самоврядування не мають таких повноважень, це суперечить Конституції”, – вважає Наталія Шаповалова, аналітик центру „Карнегі – Європа”. Як зазначає Тетяна Огаркова з Українського кризового медіа-центру, поки ці нормативні акти виявляються не дуже ефективними, і реальна пропорція україномовного контенту на національному телебаченні не перевищує 39%.

СМИ: угар националистов разрушает будущее Украины = [ЗМІ: угар націоналістів руйнує майбутнє України] // Вести. – Рига, 2018. – 17.10. (<https://vesti.lv/statija/tehnol/2018/10/17/smi-bezdumnyy-ugar-nacionalistov-razrushaet-budushchee-ukrainy>)

РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Євросоюз повинен буде ввести нові санкції проти РФ, якщо її конфлікт з Україною в Азовському морі загостриться. Про це йдеться в резолюції Європарламенту. Її автори зазначають, що Росія перетворила море в „зону військових дій”, проводить там „інтенсивні і дискримінаційні інспекції судів” і „прагне перетворити Азов у „внутрішнє озеро”. Президент України Петро Порошенко висловив надію „на практичну реалізацію” ініціативи Європарламенту. У Росії ж документ визнали втручанням у двосторонні відносини між країнами і зауважили: диктувати правила користування російською морською акваторією нікому не дозволять.

Мареева, Екатерина. Азовское море взволновало Европарламент : Депутаты призвали Евросоюз добавить России санкций в случае обострения ее конфликта с Украиной = [Азовське море схвилювало Європарламент. Депутати закликали Євросоюз додати Росії санкцій у разі загострення її конфлікту з Україною] / Е. Мареева, В. Соловьев, Я. Соколовская // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 26.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3780081>)

***

У латвійському національному реабілітаційному центрі „Вайварі” 18-денний курс лікування почали вісім постраждалих у військовому конфлікті в Україні. Кабінет міністрів Латвії виділив на реабілітацію постраждалих в конфлікті в Україні в латвійських лікувальних установах 34 тис. євро з коштів на непередбачені витрати.

Украинские военные лечатся в Юрмале за счет бюджета Латвии = [Українські військові лікуються в Юрмалі за рахунок бюджету Латвії] // Вести. – Рига, 2018. – 22.10.

<https://vesti.lv/statja/nasha-latvija/2018/10/22/ukrainskie-voennye-lechatsya-v-yurmale-za-schet-byudzheta-latvii>

ВІЗОВИЙ РЕЖИМ

Подобиці законопроекту, що передбачає кримінальну відповідальність за несанкціоноване перетинання кордону громадянами держави-агресора розповідає кореспондент ВД „Комерсант” в Україні Яніна Соколовська. Журналістка зауважує, що цей закон заслуховується вже в другому читанні, хоча насправді, він розглядається вже протягом двох років. Автор вважає, що цей закон провокували ще торішні заяви українських можновладців про те, що росіяни проникають в Україну через пункти пропуску, які не контролюються Україною.

„Речь идет, прежде всего, о попадании в Крым и зону операции объединенных сил,»: Корреспондент „Ъ” на Украине – о наказании за незаконное пересечение границы = [„Мова йде, перш за все, про проникнення в Крим і зону операції об’єднаних сил,»: Корреспондент „Комерсанту” в Україні – про покарання за незаконний перетин кордону] / О. Булгак // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 18.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3773374>)

***

З наступного року чеська держава в 2 рази збільшить квоти на працевлаштування українців. Це означає, що роботу в Чехії щороку зможуть знайти до 40 тис. українців. В Економічній палаті Чехії збільшення квот вважають справою вирішеною. За це давно виступають багато чеських фірм і компаній. А тепер вони, нарешті, отримали підтримку з боку держави. „Прем’єр-міністр Андрій Бабіш позитивно сприймає цю ідею і зацікавлений у тому, щоб її реалізувати”, – сказав голова Економічної палати Володимир Длоугі.

Чехия готова в 2 раза увеличить квоты на трудоустройство украинцев = [Чехия готова в 2 раза збільшити квоти на працевлаштування українців] // Пражский экспресс. – Прага, 2018. – 18.10. (<https://www.prague-express.cz/economics/69609-chehiya-gotova-v-2-raza-velichit-kvoty-na-trudoustrojstvo-ukraintsev>)

ПРИКОРДОННИЙ РЕЖИМ

У Столінському районі Брестської області в 150 метрах від кордону прикордонниками було затримано шістьох громадян України, які нелегально займалися збором журавлини на території Білорусі. Стосовно затриманих розпочато адміністративний процес за незаконний перетин державного кордону та порушення правил перебування, поінформували в Держприкордонкомітеті. Порушники будуть депортовані з Білорусі з заборною в’їзду на термін до п’яти років.

Грудницкий, Сергей. Шесть украинских сборщиков белорусской клюквы задержаны за нарушение границы = [Шість українських збирачів білоруської журавлини затримані за порушення кордону] / С. Грудницкий // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 19.10. (<https://www.sb.by/articles/shest-ukrainskikh-sborshchikov-belorusskoy-klyukvy-zaderzhany-za-narushenie-granitsy-.html>)

***

Зброя і боєприпаси були виявлені прикордонниками Житомирського загону в автомобілі Lexus, який слідував з Києва до Мінська через пункт пропуску

„Виступовичі”. Ніяких документів на зброю в українця не було. Громадянин України притягнутий до відповідальності.

Оружие и боеприпасы изъяли у украинца на въезде в Беларусь = [Зброю і боеприпаси вилучили в українця на в'їзді в Білорусь] // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 19.10. (<https://www.sb.by/articles/oruzhie-i-boepriпасы-izyali-u-ukraintsya-na-vezde-v-belarus.html>)

***

Україна конфіскувала російське риболовецьке судно „Норд”, повідомляється на сайті прокуратури Автономної республіки Крим, яка знаходиться в Києві. Прокуратура передала судно Національному агентству України за активами, отриманими в результаті корупційних та інших злочинів.

Украина конфисковала российский сейнер „Норд” = [Україна конфіскувала російський сейнер „Норд”] // Грани.Ру. – М., 2018. – 19.10. (<https://graniru.org/Politics/World/Europe/Ukraine/m.273407.html>)

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Україна посіла перше місце щодо уразливості перед зовнішніми факторами серед ринків, що розвиваються. Рейтинг склала консалтингова фірма IHS Markit. Як відзначають експерти, національна валюта України – гривня – знаходиться під значним тиском з початку 2018 року. Однак, завдяки зусиллям Нацбанку, в поточному році її курс „поки тільки” ослаб лише на 0,8% по відношенню до долара США. Головний економіст IHS Markit Наріман Бехравеш констатує, що Україна, як і раніше, вразлива перед несприятливими фінансовими умовами через її „хронічний дефіцит” поточного платіжного балансу і бюджету, які вимагають грошових вливань ззовні. Він вказав, що у Києва є дуже високим коефіцієнт заборгованості по відношенню до валютної експортної виручки, а також дорогі запозичення.

Украину признали самой уязвимой среди развивающихся экономик = [Україну визнали найбільш вразливою серед економік, що розвиваються] // Известия. – М., 2018. – 23.10. (<https://iz.ru/803607/2018-10-23/ukrainu-priznali-samoi-uzvyimoi-sredi-razvivaiushchikhsia-ekonomik>)

***

Міжнародне рейтингове агентство Standard & Poor's підтвердило довгостроковий і короткостроковий суверенні кредитні рейтинги України в іноземній і національній валютах на рівні „B- / B” зі стабільним прогнозом. Автори документа відзначили, що збереження прогнозу стало можливим завдяки угоді про нову програму фінансової підтримки, досягнутої між МВФ і Україною. У наступному році ця програма допоможе Україні погасити значні борги перед зовнішніми кредиторами, а також проводити зважену макроекономічну політику, незважаючи на президентські і парламентські вибори.

S&P подтвердило рейтинги Украины на уровне „B-/B” = [S&P підтвердило рейтинги України на рівні „B- / B”] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 22.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1023/c31519-9510818.html>)

***

Україна та МВФ досягли угоди, яка замінить угоду, підписану у 2015 році. Київ отримає 3,9 млрд доларів США з фонду. Ціна – це маркетінгування ціни на газ для населення. МВФ звинувачує Україну в тому, що не виставляє ціну на газ на ринку, внаслідок чого її масово витрачають, зловживаючи окремими споживачами. Крім того, у більшості будинків і квартир з комуністичної епохи існує брак теплоізоляції. Необхідність модернізації інфраструктури транспортування газу (труби старі, часто іржавіють) та ін. Сторони наголошують, що нова угода була підготовлена у тісній співпраці зі Світовим банком та Європейським Союзом, які проводять паралельні операції з підтримки українських реформ.

Trusewicz, Iwona. MFW pomoze Ukrainie za uwolnienie cen gazu = [МВФ допоможе Україні у зниженні ціни на газ] / I. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 21.10. (<https://www.rp.pl/Gospodarka/310209988-MFW-pomoze-Ukrainie-za-uwolnienie-cen-gazu.html>)

***

Уряд України під натиском Міжнародного валютного фонду зважився на вкрай непопулярне рішення – підняти вартість газу для населення і промислових споживачів на 23,5%. До 2020 року ціна газу в Україні повинна досягти імпортного паритету – вартості палива на хабі NCG біля Дюссельдорфа, плюс витрати на транспортування до українського кордону (формула „Дюссельдорф +”). Потреба Києва в кредитах МВФ настільки висока, що підвищення, заплановані на травень і грудень 2019 року, як вважає автор, теж напевно відбудуться.

Дульман, Павел. Майдан уже не греет : Кредит МВФ обойдется украинцу 40 долларов в месяц = [Майдан вже не гріє. Кредит МВФ обійдеться українцю у 40 доларів на місяць] / П. Дульман // Российская газета. – М., 2018. – 21.10. (<https://rg.ru/2018/10/21/za-novyj-kredit-mvf-kazhdaia-ukrainskaia-semia-doplatit-40-dollarov-v-mesiac.html>)

***

В Україні вперше підвищили тарифи менш ніж за півроку до президентських виборів. Рішення про подорожчання газу для населення на 23,5% прийняв на екстреному засіданні уряд. Чинovníки пояснюють, що діяли в руслі вимог МВФ. Президентська команда намагається відмежуватися від цього рішення. Але ситуація може вплинути на передвиборний розклад сил.

Ивженко, Татьяна. Команда Порошенко критикует правительство Гройсмана : В Украине выясняют политические отношения из-за повышения цены на газ = [Команда Порошенка критикує уряд Гройсмана. В Україні з'ясовують політичні відносини через підвищення ціни на газ] / Т. Ивженко // Независимая газета. – М., 2018. – 21.10. (http://www.ng.ru/cis/2018-10-21/5_7336_ukraine.html)

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

Керівник платформи „Національна стратегія розвитку” Дмитро Співак заявив, що українська влада вводить громадян країни в оману, розповідаючи, що „злізли з російської газової голки”, і змушуючи переплачувати за блакитне паливо. „Нам кажуть, що ми тільки злізли з „російської газової голки” і вже два роки закуповуємо газ у Європі, – це напівправа, бо ми купуємо російський газ через Європу, тобто

реверсним шляхом”, – пояснив політик. Дмитро Співак звинуватив український „Нафтогаз” у фінансових махінаціях і вимиванні грошей з країни.

В Києве обвинили власти Украины в газовом обмане граждан = [У Києві звинуватили владу України у газовому обмані громадян] // Известия. – М., 2018. – 26.10. (<https://iz.ru/804907/2018-10-26/v-kieve-obvinili-vlasti-ukrainy-v-gazovom-obmane-grazhdan>)

***

„Газпром” ініціював арбітражний розгляд проти України, оскаржуючи антимонопольний штраф на суму понад 6 млрд дол., накладений на нього за нібито зловживання монопольним становищем на українському ринку транзиту газу. На думку „Газпрому”, це необґрунтоване і несправедливе рішення, яке порушує двосторонню угоду між РФ і Україною про взаємний захист інвестицій. Однак в українських судах оскаржити вердикт не вдалося, і тепер цим займеться спеціально створений арбітраж.

Занина, Анна. „Газпром” и Украина создадут свой собственный суд : Для разрешения спора об антимонопольном штрафе на 6 млрд \$ = [„Газпром” і Україна створюють свій власний суд. Для вирішення спору про антимонопольний штраф на 6 млрд дол.] / А. Занина // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 25.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3780402>)

***

Українська влада підвищує ціну на газ для населення на 23,5%, приблизно до 300 дол за 1 тис. кубів. Основна причина зростання, на думку автора публікації, – принципова відмова від закупівель газу в Росії і його імпорт з Європи. Разом з тим транзитний потік російського газу по території України досяг рекорду в другій половині липня 2018 року – коли вперше після запуску в 2011 році проводився плановий ремонт газопроводу Nord stream. „Український шлях поставок, обраний за радянських часів, був оптимальним з усіх точок зору. Якби не політика, український варіант поставок працював би добре і надалі”, – зазначає Марія Белова, директор з досліджень VYGON Consulting.

Кутузова, Мария. Победы с привкусом поражений : Диверсифікація = [Перемоги з присмаком поразок. Диверсифікація] / М. Кутузова // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 25.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3779379>)

***

Україна має намір забезпечувати свої потреби в газі за рахунок внутрішнього видобутку, повідомив прем’єр-міністр України Володимир Гройсман. За словами прем’єр-міністра, в країні був створений держфонд енергоефективності, який почне працювати в 2019 році і буде сприяти раціональному використанню ресурсів. На даний момент Україна забезпечує внутрішній попит за рахунок імпорту з Європи. На початку жовтня головний комерційний директор національної газової компанії „Нафтогаз” Юрій Вітренко визнавав, що слабкі темпи зростання внутрішнього видобутку природного газу зривають затверджені плани досягнення Україною незалежності від імпортних поставок. Він пояснив, що компанії не вдається в необхідній кількості отримати дозвільні документи на родовища.

Смутная перспектива = [Незрозуміла перспектива] // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 25.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3779380>)

***

У своєму інтерв'ю польському виданню данський політик Андерс Фог Расмуссен висловив думку про те, що „Північний потік – 2” „не стане менш привабливим для Росії, адже Москва сподівається, що вона позбавить газу Україну та інші транзитні країни. На думку політика, президент Росії хоче, щоб ці країни були політично та економічно якомога слабшими.

Bielecki, Jędrzej. Anders Fogh Rasmussen: Europa sama nie obroni ani Polski, ani Danii = [Андерс Фог Расмуссен: Європа не захищатиме ні Польщу, ні Данію] / J. Bielecki // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 23.10. (<https://www.rp.pl/Swiat/310249949-Anders-Fogh-Rasmussen-Europa-sama-nie-obroni-ani-Polski-ani-Danii.html>)

***

Президент Польщі Анджей Дуда заявив, що для України і Словаччини трубопровід „Північний потік – 2” представляє енергетичну небезпеку. За словами глави держави, Варшава виступає проти будівництва газопроводу і солідарна з думкою Братислави і Києва.

Президент Польши указал Украине и Словакии на опасность „Северного потока – 2” = [Президент Польщі вказав Україні та Словаччині на небезпеку „Північного потоку – 2”] // Известия. – М., 2018. – 23.10. (<https://iz.ru/803548/2018-10-23/glava-polshi-ukazal-ukraine-i-slovakii-na-opasnost-severnogo-potoka-2>)

***

Найближчої зими може спалахнути нова газова війна, вважає автор польського видання „Defence24”. Україна в повній мірі готова до наближення зими, а ризики пов'язані виключно з агресивними планами Кремля. „Зла” Росія, будуючи підступи, може багато чим нашкодити „компетентному” керівництву України і дискредитувати його перед виборами, вважає автор.

Ukrainie grozi wojna gazowa z Rosją = [Україні загрожує газова війна з Росією] // Defence24. – Warszawa, 2018. – 22.10. (<https://www.energetyka24.com/ukrainie-grozi-wojna-gazowa-z-rosja-ryzyko-najwieksze-od-2009-r-komentarz>)

***

Михайло Корчемкін, незалежний газовий експерт і творець порталу з аналізу газів Східної Європи, зазначає, що метою Кремля є домінування на газовому ринку в Європі та ліквідація України як транзитної країни. Це підтверджують цифри: в даний час експортні газопроводи з Росії (разом з українською системою) можуть транспортувати до 257 млрд кубометрів російського газу на рік. Обсяг газу, гарантований контрактами, які „Газпром” повинен постачати своїм споживачам у Союзі, за словами президента російської компанії Олексія Міллера, максимум 200 млрд кубометрів на рік. Існуючі газопроводи є достатніми для задоволення всіх. Немає економічного обґрунтування побудови наступних напрямів трубопроводу „Північний потік”, підкреслює експерт.

Trusewicz, RoIwona. Rosja chce Nord Stream-3 = [Росія хоче „Північний потік – 3”] / R. Trusewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 21.10. (<https://www.rp.pl/Gaz/310219960-Rosja-chce-Nord-Stream-3.html>)

***

У Німеччині будівництво „Північного потоку – 2” викликає все більший опір – у відповідь на бойові операції Росії в Грузії, Україні та Сирії. Однак малоімовірно, що цей тиск подіє. „Німеччина вже давно входить в число найбільш дружніх країн ЄС по відношенню до Росії, – і вони просто не змогли б обійтися без поставок російського газу”, – вважає вчений з Бременського університету, фахівець з країн Східної Європи Андреас Хайнріх.

Noack, Rick. Eastern Europe is trying to break its dependence on Russian gas. Western Europe is doing the opposite. = [Східна Європа намагається подолати залежність від російського газу. Західна Європа робить навпаки] / R. Noack // The Washington Post. – Washington, 2018. – 18.10. (https://www.washingtonpost.com/world/2018/10/17/eastern-europe-is-trying-break-its-dependence-russian-gas-western-europe-is-doing-opposite/?utm_term=.a411c7d1f1e0)

***

Польська PGNiG і американська Venture Global LNG підписали довгостроковий контракт на поставку двох мільйонів тонн зрідженого природного газу (СПГ) щорічно протягом 20 років, повідомив глава польської компанії Мачей Вожняк. Колишній міністр оборони країни Антоні Мачеревич заявив, що Росія і Німеччина при будівництві „Північного потоку – 2” „затягують петлю” на шиї Польщі. При цьому Варшава не поспішає знижувати обсяги закупівель російської сировини, а тільки нарощує їх. Це робиться для поповнення резервів на випадок, якщо після запуску „Північного потоку – 2” транзит по газопроводу „Ямал – Європа”, що проходить через Польщу, різко скоротиться. Побоювання обґрунтовані: незважаючи на протидію США, України і самої Польщі, будівництво „Північного потоку – 2” почалося. Після того як газопровід буде введено в експлуатацію, транзитний маршрут через Польщу і Білорусь може виявитися незатребуваним.

Польша подписала 20-летний контракт с США на поставку сжиженного газа = [Польша підписала 20-річний контракт з США на поставку скрапленого газу] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2018. – 17.10. (<https://noi.md/ru/v-mire/polisha-podpisala-20-letnij-kontrakt-s-ssha-na-postavku-szhizhennogo-gaza>)

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Безпілотні повітряні розвідувальні підрозділи „Fly Eye” використовуються в польській армії протягом багатьох років, але вони також застосовуються в Україні. Прес-секретар традиційно дефіцитних деталей Томаш Бадовський говорить про те, що неофіційно, відомо лише, що реалізація зброї в Україні продовжується і на сьогодні.

Warmate, Dron. Zbrojeniowy ozarowski tygrys podbija swiat = [Посилений вогняний тигр підкорює світ] / D. Warmate // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 24.10. (<https://www.rp.pl/Przemysl-Obronny/181029621-Zbrojeniowy-ozarowski-tygrys-podbija-swiat.html>)

***

Автор видання пише про те, що в Україні розслідують чергову гучну „шпигунську справу”. Увага прикута до колишнього чоловіка прославленої гімнастки Лілії Подкопаєвої, керівника Фонду волонтерів України Тимофія Нагорного. Але центральною фігурою в справі виступає, схоже, російський бізнесмен Олексій

Душутін. А за лаштунками скандалу – два російських адвоката, затриманих у Києві. У СБУ на брифінгу виступили голова управління СБУ Києва і Київської області Олег Валендюк і представник Головного управління розвідки Міноборони України Павло Яцюк. Викритим шпигуном, про якого чутки ходили протягом останніх днів, виявився Тимофій Нагорний. У цій справі більше запитань, ніж відповідей, вважає автор. „Але якщо скандал розпалюють, значить, це комусь потрібно. Скоро побачимо, кому і навіщо. До виборів – всього п'ять місяців”, – зазначив оглядач видання.

Ивженко, Татьяна. В Киеве разоблачили очередного „российского шпиона” : СБУ арестовала кандидата в Президенты Украины = [У Києві викрили чергового „російського шпигуна”. СБУ заарештувала кандидата в Президенти України] / Т. Ивженко // Независимая газета. – М., 2018. – 22.10. (http://www.ng.ru/cis/2018-10-22/6_7337_ukraine.html)

***

В Азовське море після ремонту повертається український прикордонний сторожовий корабель проекту 205П ВГ-32 „Донбас”. Його водотоннажність – 238 тонн, а на озброєнні дві артилерійські установки АК-230. В „загашнику” є 12 глибинних бомб. Однак, як використовувати глибинні бомби в мілководному Азовському морі українські стратеги ще не знають. До того ж глибинні бомби – це засіб боротьби з підводними човнами, а їх в Азовському морі бути не повинно.

Рускин, Андрей. ВМС Украины будут бомбить в „Азовской луже” субмарины России = [ВМС України будуть бомбити в „Азовській калюжі” субмарини Росії] / А. Рускин // Независимая газета. – М., 2018. – 21.10. (http://www.ng.ru/columnist/2018-10-21/100_kolonka211018.html)

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

До Києва прибули два відомих американських юриста, які, ймовірно, повинні оцінити корумпованість керівництва України і з'ясувати долю наданої раніше фінансової та матеріально-технічної допомоги США. Таку інформацію з посиланням на дипломатичні джерела у Вашингтоні та Києві опублікувало видання „Країна”. Співрозмовники „Країни” у Вашингтоні не змогли назвати головну мету візиту Рідера і Паппалардо в Україну, давши зрозуміти, що завдання перед юристами можуть стояти комплексні – від збору інформації про корупцію в київських верхах до розслідування зв'язків представників попередньої демократичної адміністрації і безпосередньо Хілларі Клінтон з українськими політиками.

Дульман, Павел. У Киева просят „чеки” : Трамп прислал на Украину опытных аудиторов = [У Києва просять „чеки”. Трамп надіслав в Україну досвідчених аудиторів] / П. Дульман // Российская газета. – М., 2018. – 17.10. (<https://rg.ru/2018/10/17/v-kiiev-pribyli-opytnye-auditory-iz-ssha.html>)

РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Україна і Туреччина на державному рівні схвалили проект створення чотиристоронньої міждержавної групи для боротьби з транснаціональною злочинністю, до складу якої, як планується, також увійдуть Азербайджан і Грузія, повідомляє прес-служба МВС України. В оприлюдненому повідомленні наголошується, що про це йшлося під час зустрічі голови Національної поліції України Сергія Князева з турецькою делегацією на чолі з генеральним директором з

безпеки Турецької Республіки Джелалом Узункая. С. Князев повідомив, що зараз поліція України знаходиться в стадії активного реформування. Тому він наголосив на важливості міждержавного співробітництва поліцейських у протидії різним формам злочинності.

Україна, Турція, Азербайджан и Грузия совместно будут бороться с преступностью = [Україна, Туреччина, Азербайджан і Грузія спільно боротимуться зі злочинністю] // Новое время. – Баку, 2018. – 17.10. (<http://www.novoye-vremya.com/w145604>)

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

В Україні почастишали випадки захворювання на кір. Тільки за перший тиждень жовтня в країні було зафіксовано 554 випадки захворювання на кір, у тому числі 397 – у дітей. З початку 2018 року в Україні на кір захворіли 33 165 осіб, серед них 13 184 дорослих та 19 981 дитини. Летальним результатом хвороба завершилася для 14 осіб. У зв'язку з цим Дитячий фонд ООН організував доставку в Україну близько 400 тис. доз вакцини проти кору, краснухи та паротиту.

Вспышка кори на Украине = [Спалах кору в Україні] // Новое время. – Баку, 2018. – 22.10. (<http://www.novoye-vremya.com/w146217/.../#.W9AbxbhSrKO>)

***

Як повідомляє видання, органи влади Міністерства охорони здоров'я та освіти України повідомили, що діти, які ще не отримали вакцинацію від кору, не можуть відвідувати школи та дитячі садки, зокрема підкресливши, що 13013 дорослих перенесли кір з початку року. Висока кількість випадків прямо пов'язана зі зниженням системи імунізації. Це пов'язано, головним чином, із військовою діяльністю а також з більш ранніми економічними проблемами в Україні. Фінансування вакцинації не було в списку пріоритетів.

Ukraina: Niezaszczepione dziecko nie pojdzie do szkoły i przedszkola = [Україна: невакцинована дитина не буде відвідувати школу та дитячий садок] // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 19.10. (<https://www.rp.pl/Spoleczenstwo/181019119-Ukraina-Niezaszczepione-dziecko-nie-pojdzie-do-szkoly-i-przedszkola.html>)

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Українець оштрафований за незаконну рубку на території республіканського ландшафтного заповідника „Ольманські болота”, повідомив начальник Столінської міжрайонної інспекції охорони тваринного і рослинного світу. Як відзначили в ЦПК, завдану природі шкоду відшкодовано в повному обсязі.

Вильтовский, Максим. Житель Украины оштрафован за незаконную рубку на территории заказника „Ольманские болота” = [Мешканець України оштрафований за незаконну рубку на території заповідних „Ольманських боліт”] / М. Вильтовский // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 19.10. (<https://www.sb.by/articles/zhitel-ukrainy-oshtrafovan-za-nezakonnyu-rubku-v-zakaznike-olmanskie-bolota.html>)

***

Автор констатує, що на Поліссі горять торфовища, зокрема над містом Столін висить щільний смог. У місцевому відділі з надзвичайних ситуацій кажуть, що на території району вогнищ горіння на торфовищах немає – дим іде з України. У

Державній службі України з надзвичайних ситуацій інформацію про спалахи в прикордонних екосистемах підтвердили – тільки в Житомирській області.

Лосич, Павел. Когда дым рассеется : Столицину окутал смог из-за пожаров на торфяниках в Украине = [Коли дим розсіється. Століницю огорнув смог через пожежі на торфовищах в Україні] / П. Лосич // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 19.10. (<https://www.sb.by/articles/kogda-dym-rasseetsya.html>)

***

На першому Форумі регіонів України та Білорусі обговорять питання боротьби з масовим всиханням хвойних порід і взаємодію щодо запобігання та ліквідації транскордонних лісових пожеж. Про це розповів директор Інституту лісу НАН Білорусі Олександр Ковалевич. З цими проблемами необхідно боротися спільними силами, підкреслив директор Інституту лісу НАН Білорусі Олександр Ковалевич.

Галковский, Станислав. Беларусь и Украина обсудят усыхание хвойных лесов и трансграничные пожары = [Білорусь і Україна обговорять всихання хвойних лісів і транскордонні пожежі] / С. Галковский // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 18.10. (<https://www.sb.by/articles/belarus-i-ukraina-obsudyat-usykhaniye-khvoynykh-lesov-i-transgranichnye-pozhary.html>)

ІСТОРІЯ

Міністр закордонних справ України Павло Клімкін у своєму інтерв'ю „Rzeczpospolita” торкнувся українсько-польських відносин. Зокрема, дипломат сказав, що „сплески емоцій, пов'язані з обговоренням історії, мають велике значення – вони повинні призвести до чесності в обговоренні, водночас політики не повинні втручатися в це – ми з сучасності, а не історії”. Політик наголосив, що у нього складається враження, що на польській стороні спроби пояснити трагічні моменти історії України супроводжуються прагненням судити про весь український процес національного визволення ХХ століття.

Lomanowski, Andrzej. Pawło Klimkin: Musimy wspólnie chronić nasz region przed Rosją = [Павло Клімкін: Ми повинні спільно захистити наш регіон від Росії] / А. Lomanowski ; А. Łomanowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 23.10. (<https://www.rp.pl/Polityka/310239898-Pawlo-Klimkin-Musimy-wspolnie-chronic-nasz-region-przed-Rosja.html>)

***

На початку вересня 1943 року керівник по господарської діяльності групи армій „Південь” генерал-майор Ганс Нагель в особливо секретному документі оприлюднив однозначний наказ: „У всіх наступних заходах виходити з того, що весь Донецький басейн на схід від „черепашачої позиції” повинен бути зачищений від інфраструктури і зруйнований без залишку”. Так звана „черепашача позиція” представляла собою практично не розширену оборонну лінію на західному березі річки Кальміус на південь від сьогоденського Донецька (тоді – Сталіно), на сході України. У другій половині серпня німецькі війська відступили в південну частину Східної України позаду цієї річки.

Althaus, Johann. Warum die Wehrmacht „verbrannte Erde“ hinterließ = [Чому вермахт залишав за собою „випалену землю”] / J. Althaus // Die Welt. – Berlin, 2018. –

18.10. (<https://www.welt.de/geschichte/zweiter-weltkrieg/article182082810/Ostfront-1943-44-Warum-die-Wehrmacht-verbrannte-Erde-hinterliess.html>)

КУЛЬТУРА ТА НАУКА

На міжнародному кінофестивалі в Римі показали відразу кілька фільмів, пов'язаних з Росією, Україною та їхніми сусідами – Польщею і Чехією. Своєрідною сенсацією, вважає автор статті, можна вважати появу в програмі Римського фестивалю фільму Рената Давлетьярова „Донбас. Україна”, знятого з офіційних проросійських позицій і який, на думку автора, є „нашою відповіддю Сергію Лозниці” з його проукраїнським „Донбасом”. Будучи, з одного боку, жанровим видовищем, з іншого – політичним маніфестом, фільм нашпигований всім набором пропагандистських кліше. У фільмі показано, як українська армія підриває будинки з мирними жителями і влаштовує люті зачистки, за кадром (а потім і в кадрі) плете свої інтриги СБУ.

Плахов, Андрей. Стихии на случай : Российско-украинская тематика на Римском кинофестивале = [Стихії на випадок. Російсько-українська тематика на Римському кінофестивалі] / А. Плахов // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 25.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3779297>)

***

Перший український телекомунікаційний супутник „Либідь” не запустять на орбіту в 2019 році, розповіло обізнане джерело на космодромі Байконур. Супутник планували запустити ще в 2011 році, але старт кілька разів відклали. У вересні з'явилася інформація, що „Либідь” відправлять на орбіту в серпні 2019 року, якщо підрядник з Канади відновить роботу за проектом до кінця поточного року. При цьому в Україні допускають „песимістичний сценарій”, згідно з яким канадці повернуть гроші за проект, а Києву доведеться створювати нові космічні апарати. На це може піти до п'яти років.

Первый украинский спутник „Лыбидь” вновь не запустят = [Перший український супутник „Либідь” знов не запустять] // Известия. – М., 2018. – 24.10. (<https://iz.ru/804004/2018-10-24/ukraina-pochti-10-let-ne-mozhet-zapustit-svoi-pervyi-sputnik-lybid>)

***

Прийнятий в Україні закон про декомунізацію, на думку автора публікації, розв'язав руки різного роду націоналістам і фашистам. Прийняття цього закону і його нагальна реалізація – наочне свідчення того, що прояв нацизму підтримується на найвищому рівні. Власне, декомунізація означає саме проведення державної політики по ліквідації ідеології радянського періоду історії, констатує оглядач видання.

Мамедов А. Декоммунизация по-украински = [Декомунізація по-українськи] / А. Мамедов // Новое время. – Баку, 2018. – 23.10. (<http://www.novoye-vremya.com/w146432/.../#.W9AbVrhSrKQ>)

***

Фільм українського режисера Сергія Лозниці „Донбас” – картина ігрова, яка проте виглядає, як документальна. У фільмі показані історії, що відбулися на сході України і потрапили в Інтернет. Війна у фільмі „Донбас” набуває гротескних рис. Тут

можна побачити, як живуть солдати і прості люди в умовах прифронтової частини. Жителі цієї частини країни борються за свої інтереси і кожен вважає їх вірними, підкреслює автор.

Nogaś, Michał. Siergiej Łoźnica, reżyser „Donbasu”: Na wschodzie Ukrainy Putin realizuje marzenia o odbudowie carskiego imperium = [На сході України Путін втілює в життя свої мрії про відновлення царської імперії] / М. Nogaś // Gazeta Wyborcza. – Warsaw, 2018. – 20.10. (<http://wyborcza.pl/7,101707,24048846,siergiej-loznica-rezyser-donbasu-na-wschodzie-ukrainy-putin.html?disableRedirects=true>)

***

11-річна Діана Єркін виступить на концерті Sting tribute show в Києві. Юна казахстанка вийде на одну сцену з зірками світового рівня. Генеральний продюсер української Музичної премії YUNA Павло Шилько зізнався, що підкорений голосом дівчини, запросив її в Україну на концерт, присвячений творчості Стінга.

Аладьина, Татьяна. 11-летняя Диана Еркин выступит на шоу, посвященном творчеству Стинга = [11-річна Діана Єркін виступить на шоу, присвяченому творчості Стінга] / Т. Аладьина // Экспресс К. – Астана, 2018. – 19.10. (https://express.kz/news/shoubiz/11-letnyaya-diana-erkin-vystupit-na-shou-posvyashchennom-tvorchestvu-s-tinga-130747?phrase_id=3116390)

***

В одній із загальноосвітніх шкіл Ужгорода розпочав функціонувати клас з вивчення вірменської мови і літератури для початкових класів. До вивчення рідної мови вже приступили понад 20 дітей. „Відкриття школи для вивчення вірменської мови було для нас першочерговим завданням, яке ми успішно втілили в життя, – зазначив чинний глава Товариства вірменської культури Закарпаття „Арарат” Карен Енокян. Організація активно займається підтримкою освітніх проєктів. Так, на початку 2018 року була ініційована стипендіальна програма, в рамках якої кращі студенти-вірмени, учні в українських вузах, кожен семестр отримують стипендії від Союзу вірмен України.

В Ужгороде открылась армянская воскресная школа = [В Ужгороді відкрилася вірменська недільна школа] // Республика Армения. – Ереван, 2018. – 19.10. (<http://www.ra.am/archives/22014>)

***

Співпраця у сфері освіти та науки стане основною темою двох секцій першого Форуму регіонів України та Білорусі, які розмістяться в Гомельському державному університеті ім. Ф. Скорини та Гомельському державному технічному університеті ім. П.О. Сухого. На білорусько-український форум прийдуть понад 100 вчених і викладачів з різних навчальних закладів двох країн. Співробітництво в освітянській сфері має давні традиції, ще з радянських часів. Нова зустріч лише зміцнить їх, впевнений начальник управління освіти Гомельського облвиконкому Сергій Порошин.

Галковский, Станислав. Более 100 ученых и преподавателей приедут на Форум регионов Беларуси и Украины = [Понад 100 вчених і викладачів прийдуть на Форум регіонів України та Білорусі] / С. Галковский // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. –

18.10. (<https://www.sb.by/articles/bolee-100-uchenykh-i-prepodavateley-priedut-na-forum-regionov-belarusi-i-ukrainy.html>)

РЕЛІГІЯ

Масштабна релігійна криза в Україні, на думку автора публікації, набуває все більш вигадливі обриси. Поки канонічна православна церква намагається протистояти натиску розкольників і Константинопольському патріархату, впливові українці один за одним ідуть у нетрадиційне християнство, сектантство і навіть язичництво, підкреслює автор. При всіх минулих президентах України саме православ'я було єдиним релігійним союзником влади. Після „революції гідності” ця монополія була порушена, а затяжна релігійна криза, як вважає автор статті, може змінитися серйозним зміцненням позицій протестантів і розкольників: в Україні з нетерпінням очікують автокефалії від Константинопольського патріарха, щоб скоріше почати створення помісної церкви – тобто православної і без москалів.

Подгорный, Николай. Какой верою отмерено: адепты нетрадиционных религий во власти Украины : Почему неоязычники и баптисты становятся влиятельной силой в стране = [Якою вірою відміряно: адепти нетрадиційних релігій у владі України. Чому неоязычники і баптисти стають впливовою силою в країні] / Н. Подгорный // Известия. – М., 2018. – 26.10. (<https://iz.ru/804260/nikolai-podgornyj/kakoi-veroiu-otmereno-adepty-netraditsionnykh-religii-vo-vlasti-ukrainy>)

***

У Києві не встигають провести Об'єднавчий собор православних церков до кінця жовтня. Про це повідомив офіційний представник Української православної церкви Київського патріархату Євстратій (Зоря). З усієї „домашньої роботи”, яку взяла на себе українська сторона, зроблено поки тільки одне: прийнято рішення про передачу Андріївської церкви Вселенському патріархату. Але і воно не є остаточним. 237 депутатів Верховної Ради підтримали поданий Президентом України Петром Порошенком законопроект „Про особливості використання Андріївської церкви Національного заповідника „Софія Київська”. Закон почне діяти після того, як його підпише Президент України. Представники опозиції стверджують, що Президент не може поставити підпис до тих пір, поки у Верховній Раді не розглянуть проект постанови про скасування прийнятого закону.

Ивженко, Татьяна. Украинцев не беспокоит статус Андреевской церкви : Среди активных сторонников и противников Томоса об автокефалии много атеистов и „просто верующих” = [Українців не турбує статус Андріївської церкви. Серед активних прихильників і противників Томосу про автокефалію багато атеїстів і „просто віруючих”] / Т. Ивженко // Независимая газета. – М., 2018. – 24.10. (http://www.ng.ru/cis/2018-10-24/6_7339_ukraine.html)

***

Духовенство Одеської єпархії підтримує збереження існуючого статусу канонічної Української православної церкви. Митрополит Одеський і Ізмаїльський Агафангел у Свято-Успенському Одеському чоловічому монастирі очолив збори духовенства Одеської єпархії УПЦ, в якому взяло участь 413 кліриків. На зборах було проведено таємне голосування, усім присутнім було запропоновано відповісти на питання: „Чи підтримуєте ви збереження існуючого статусу Української православної

церкви і позицію її предстоятеля, блаженнішого митрополита Київського і всієї України Онуфрія?” На це питання 406 священнослужителів відповіли „так”, три клірика відповіли „ні”, а чотири утрималися.

Одесская епархия подтвердила верность канонической УПЦ = [Одеська єпархія підтвердила вірність канонічній УПЦ] // Известия. – М., 2018. – 23.10. (<https://iz.ru/803681/2018-10-23/odessaia-eparkhiia-podtverdila-vernost-kanonicheskoi-upc>)

***

Президент України Петро Порошенко, який назвав створення незалежної Української церкви „гарантією духовної свободи”, пообіцяв, що ніяких дій проти парафій, які вирішили залишитися під контролем Московського патріархату, зроблено не буде. Однак деякі українські націоналісти вже готові застосувати силу – вони і раніше це робили, пише „Нью-Йорк таймс”.

Birth of a New Ukrainian Church Brings Fears of Violence = [Народження нової української церкви приносить з собою страх перед можливим сплеском насильства] // The New York Times. – New York, 2018. – 22.10. (<https://www.nytimes.com/aponline/2018/10/21/world/europe/ap-eu-ukraine-orthodox-tensions.html>)

***

Історія, доктрина і релігійне життя мають важливе значення і не можуть ігноруватися, вказує американський експерт в області міжнародних відносин і вивчення Росії, коментуючи рішення патріарха Варфоломія надати автокефалію Українській православній церкві Київського патріархату та підтримку цього рішення з боку „ряду елементів” в Сполучених Штатах.

Gvosdev, Nikolas K. Here's What's Really Going on with the Orthodox Church in Ukraine and Russia = [Що насправді відбувається з православною церквою в Україні та Росії] / N. Gvosdev // The National Interest. – New York, 2018. – 22.10. (<https://nationalinterest.org/feature/heres-whats-really-going-orthodox-church-ukraine-and-russia-33922>)

***

У Російській православній церкві спростовують чутки про підготовку візиту Папи Римського Франциска в Москву. Однак чутки з'явилися не на порожньому місці, а на тлі участі голови Відділу зовнішніх церковних зв'язків РПЦ митрополита Іларіона (Алфеева) в Синоді католицьких єпископів у Римі і його зустрічі з папою Франциском. Інтенсивний діалог РПЦ і Ватикану відбувається на тлі різкого загострення міжправославних відносин. Ці збіги дали підстави припускати, що дипломатичні невдачі в Україні й розрив відносин з Константинопольським патріархатом у Москві намагатимуться компенсувати великою подією на екуменічному напрямку. Це дозволить знизити вал закидів у тому, що Російська церква рухається до ізоляції. У Римі митрополит Іларіон дав інтерв'ю італійському виданню Il Messaggero. Італійські журналісти поставили запитання про можливість візиту Папи до Москви. Можливо, це інтерв'ю і стало основою для нинішніх чуток, а можливо, це близька до дійсності інформація, яку завчасно розголосили співробітники італійського видання, підкреслює автор.

Мельников, Андрей. Вброс о визите папы Римского в Москву появился раньше времени? = [Закід про візит Папи Римського до Москви з'явився завчасно?] / А. Мельников // Независимая газета. – М., 2018. – 22.10. (http://www.ng.ru/faith/2018-10-22/100_church221018.html)

***

Молоді люди страхітливого вигляду з кийками і кастетами заявили до Києво-Печерської Лаври в Києві – однієї з головних святинь православного світу – очевидно, щоб зірвати службу. Водночас у маленькій церкві в центрі Києва близько десятка чоловіків організували цілодобовий караул, стурбовані тим, що радикальні націоналісти можуть зробити вже третю спробу захопити цю церкву. Ці події свідчать про зростання напруженості в Україні, яка готується створити свою повністю незалежну православну церкву. Запланований розрив з Російською православною церквою – це потужна і, можливо, вибухонебезпечна суміш політики, релігійної віри і національної ідентичності.

Birth of a New Ukrainian Church Brings Fears of Violence = [Народження нової української церкви приносить з собою страх перед можливим сплеском насильства] // The New York Times. – New York, 2018. – 21.10. (<https://www.nytimes.com/aponline/2018/10/21/world/europe/ap-eu-ukraine-orthodox-tensions.html>)

***

У даний час питання виходу з-під підпорядкування Москви УПР можуть мати настільки ж важливі історичні й геополітичні наслідки, як і питання асоціації України з Європейським Союзом у 2013 році чи американська військова допомога Києву. Це показує, що, на відміну від того, що сьогодні заявляють Путін і Орбан, Україна стає все більш значущою державою регіону Європи, незалежною від Росії. У цьому контексті автор підкреслює, що „націонал-демократи” і західники разом нехтують Україну, визнаючи, що це проблема націоналізму. Але, на думку автора, Україну слід розглядати як область найбільшого польського впливу.

Cichocki, Marek A. Przygladajmy sie Ukrainie = [Давайте подивимося на Україну] / М. Cichocki // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2018. – 21.10. (<https://www.rp.pl/Felietony/310219966-Cichocki-Przygladajmy-sie-Ukrainie.html>)

***

У 2014 році розкол між Росією і Україною привели до революції і війни, в якій загинули понад 10 тис. осіб. А минулого тижня з тієї ж причини стався один з найбільш значних розколів у християнському світі. У найближчі роки він може вплинути на релігійні й навіть світські відносини між країнами, пише „Нью-Йорк Таймс”.

Konstandaras, Nikos. The Orthodox Schism and the Spiritual Limits of Politics = [Православний розкол і духовні кордони політики] / N. Konstandaras // The New York Times. – New York, 2018. – 20.10. (https://www.nytimes.com/2018/10/19/opinion/konstandaras-orthodox-church-russia-ukraine.html?rref=collection%2Fsectioncollection%2Fopinion&action=click&contentCollection=opinion&region=stream&module=stream_unit&version=latest&contentPlacement=2&pgtype=sectionfront)

***

Митрополит Волоколамський Іларіон в інтерв'ю італійському виданню Messaggero сказав, що за діями Константинопольського патріархату в Україні, на його думку, стоять США, а патріарх Варфоломій „виконує замовлення ззовні”. Відповідаючи на питання про гроші для патріарха Варфоломія, якими оплачується зайнята ним позиція, митрополит Іларіон зауважив, що в ЗМІ „з'являлася інформація, що за це було дорого заплачено, називалася сума в 25 млн доларів”.

Яковлева, Елена. Автокефалия по таксе = [Автокефалия за таксою] / Е. Яковлева // Российская газета. – М., 2018. – 20.10. (<https://rg.ru/2018/10/20/mitropolit-ilarion-patriarh-varfolomej-vypolniaet-zakaz-izvne.html>)

***

Російська православна церква оголосила про розрив зв'язків з Вселенським патріархатом Константинополя, який панує в православ'ї і який вирішив надати незалежність Українській православній церкві. Це рішення безпосередньо пов'язане з анексією Москвою Криму і її підтримкою сепаратистів на сході України, хоча українці вже давно незадоволені тим, що їх церква залишається в підпорядкуванні Росії з 1686 року. Нова незалежна Українська православна церква Київського патріархату, швидше за все, буде прагнути забрати храми й інше церковне майно у церкви, що знаходиться під юрисдикцією Москви, яка до сих пір була найбільшою в Україні та єдиною визнаною іншими церквами.

Konstandaras, Nikos. The Orthodox Schism and the Spiritual Limits of Politics = [Православний розкол і духовні кордони політики] / N. Konstandaras // The New York Times. – New York, 2018. – 19.10. (https://www.nytimes.com/2018/10/19/opinion/konstandaras-orthodox-church-russia-ukraine.html?rref=collection%2Fsectioncollection%2Fopinion&action=click&contentCollection=opinion&region=stream&module=stream_unit&version=latest&contentPlacement=2&pgtype=sectionfront)

***

Митрополія Кишинева і Всієї Молдови повідомила, що Митрополит Кишинівський і Всієї Молдови Володимир провів збори старців монастирів, протопопів і керівників синодальних відділів центральної Єпархії. На зборах обговорювалася, зокрема програма візиту Святішого Патріарха. При цьому, в повідомленні нічого не говориться про ставлення Митрополії до вирішення Синоду Російської православної церкви про розрив відносин з Вселенським патріархатом Константинополя. Митрополія повідомила тільки, що Митрополит Володимир приймав участь в засіданні Синоду. Синод прийняв таке рішення „через визнання останнім процедури з надання автокефалії (незалежності) Українській православній церкві”.

Патриарх Московский и Всея Руси Кирилл сократил программу своего визита в Молдову = [Патріарх Московський і Всієї Русі Кирило скоротив програму свого візиту в Молдову] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2018. – 19.10. (<http://www.vedomosti.md/news/patriarh-moskovskij-i-vseya-rusi-kirill-sokratil-programmu-s>)

***

Автокефалію можна буде надати лише об'єднаній Київській митрополії, а процес об'єднання українських православних структур буде супроводжуватися виникненням безлічі локальних конфліктів з серйозними наслідками, пише польське видання „Ośrodek Studiów Wschodnich”. На думку автора, рішення Синоду, а також можливі конфлікти на ґрунті об'єднання, Президент України Петро Порошенко намагатиметься обернути на свою користь.

Olszanski, Tadeusz A. Uznanie przez Ekumeniczny Patriarchat Konstantynopolitanski niezaleznosci prawoslawnej metropolii kijowskiej = [Визнання Константинопольським патріархатом незалежності православної Київської митрополії] / T. Olszanski // Osrodek Studiow Wschodnich. – Warszawa, 2018. – 18.10. (<https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2018-10-12/uznanie-przez-patriarchat-ekumeniczny-niezaleznosci-prawoslawnej>)

***

Верховна Рада віддала в користування Константинопольського патріархату знамениту Андріївську церкву. Цей широкий жест, ініційований Президентом України Петром Порошенком, багато в Києві розцінюють як відвертий хабар патріарху Варфоломію за прискорення позитивного рішення про томос. Українські експерти прийшли до висновку, що Андріївська церква, як державне майно, відноситься до відання уряду, а не парламенту. Виникла колізія, яка означає, що будь-який наступний склад українського парламенту може скасувати це рішення, яке прийняте з грубими порушеннями, підкреслює автор статті.

Дульман, Павел. Расплатился храмом : Киев отдал Андреевскую церковь Варфоломею = [Розплатився храмом. Київ віддав Андріївську церкву Варфоломію] / П. Дульман // Российская газета. – М., 2018. – 18.10. (<https://rg.ru/2018/10/18/kiev-otdal-andreevskuiu-cerkov-varfolomeiu.html>)

***

Автор статті, аналізуючи проблему надання незалежного статусу Українській помісній церкві, вважає, що конфлікт з Вселенським патріархом через Україну – це лише привід, а не причина розколу. Провалилися два головних проекти патріарха Кирила. Новий глава РПЦ так і не став „батьком” усіх пострадянських церков. Анексія Криму, війна на Донбасі перекреслили амбіції честолюбного ієрарха, про що не забув йому нагадати під час останньої аудієнції сам Вселенський патріарх – „вас там не хочуть”.

Портников, Виталий. Церковь Первого канала = [Церква Першого каналу] / В. Портников // Грани.Ру. – М., 2018. – 18.10. (<https://graniru.org/opinion/portnikov/m.273380.html>)

***

Керівництво Італії все частіше виступає за скасування санкцій проти Росії. Про це заявив, зокрема італійський віце-прем'єр Маттео Сальвіні під час візиту до Москви, як повідомляє газета „Handelsblatt”. Про причини санкцій політик не промовляє жодного слова. Замість цього він критикує Україну. Як привід він використовує при цьому схвалене Константинопольським патріархатом відділення УПЦ від Московського патріархату. Релігійні війни завжди погано закінчуються,

застерігає Сальвіні. „Якщо політичне керівництво намагається підпорядкувати собі церкву, з цього не вийде нічого хорошого”, – говорить він, маючи на увазі Київ.

Ballin, Andre. Italiens Vizepremier Salvini nutzt Moskau als Hebel gegen Brüssel = [Вице-прем'єр Італії Сальвіні використовує Москву в якості важеля тиску на Брюссель] / A. Ballin // Handelsblatt. – Berlin, 2018. – 17.10. (<https://www.handelsblatt.com/politik/international/jahreskonferenz-der-confindustria-italiens-vizepremier-salvini-nutzt-moskau-als-hebel-gegen-bruessel/23200688.html?ticket=ST-2392803-RJma2WLkOdfE5ombikr3-ap2>)

***

Московська православна церква вирішила розірвати стосунки з Вселенським патріархатом Константинополя. Причина напруженості у відносинах – рішення патріархату надати Українській православній церкві незалежний статус, тобто автокефалію. Про розрив відносин повідомив митрополит Іларіон, який відповідає за міжнародні відносини Російської церкви. Рішення було ухвалене на засіданні Синоду Московського патріархату в Мінську. У Росії автокефалію Української православної церкви вважають операцією, яку очолює Захід. Наприклад, міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров вважає, що „набуття Українською православною церквою незалежності – це провокація за підтримки США”.

Moskovan ortodoksikirkko sanoo katkaisevansa suhteensa Konstantinopolin patriarkaattiin – vaikutukset näkyvät myös Suomessa = [Московський патріархат заявив про розрив відносин з Константинопольським патріархатом, наслідки будуть помітні і в Фінляндії] // Ilta-Sanomat. – Helsinki, 2018. – 17.10. (<https://www.is.fi/ulkomaat/art-2000005865500.html>)

***

Президент Молдови Ігор Додон запропонував провести в республіці Всеpravoslavний собор, щоб обговорити проблеми, з якими зіткнувся православний світ після рішень Константинопольського Патріархату щодо УПЦ. Він запевнив, що „Молдова була і залишиться канонічною територією Московського Патріархату”.

Додон предложил провести в Молдове Всеpravoslavный собор = [Додон запропонував провести в Молдові Всеpravoslavний собор] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2018. – 17.10. (<https://noi.md/ru/obshhestvo/dodon-predlozhit-provesti-v-moldavii-vsepravoslavnyj-sobor>)

***

Знамениту Андріївську церкву, красивий барочний храм на Андріївській горі в Києві, символ російської історії, Президент України Петро Порошенко вирішив передати в постійне користування Константинопольського патріархату. Про це він заявив уточнивши, що погодив це рішення з тими, кому храм належав.

Лицензия на веру : Порошенко хочет передать Константинополю Андреевскую церковь = [Лицензія на віру. Порошенко хоче передати Константинополю Андріївську церкву] // Российская газета. – М., 2018. – 17.10. (<https://rg.ru/2018/10/17/rpc-avantiuristy-pytaiutsia-sozdat-fejkovuiu-religioznuu-strukturu.html>)

***

Московський кореспондент американської газети аналізує ситуацію з розколом у Православній церкві, викликаним рішенням Константинопольського патріарха Варфоломія надати автокефалію УПЦ. При цьому автор звинувачує в поточній ситуації Російську православну церкву, яка прийняла після цього рішення про розрив зв'язків з Константинопольським патріархатом.

MacFarquhar, Neil. Russia Takes Further Step Toward Major Schism in Orthodox Church = [Росія робить ще один крок до масштабного розколу в православній церкві] / N. MacFarquhar // The New York Times. – New York, 2018. – 16.10. (<https://www.nytimes.com/2018/10/15/world/europe/russia-orthodox-church.html>)

***

Російська православна церква вирішила порвати відносини з патріархом Варфоломієм, главою Константинопольської православної церкви, який традиційно вважається найважливішою фігурою в православному християнстві. Рішення прийняте через те, що Варфоломій вирішив дарувати автокефалію (автономію) Українській православній церкві, тим самим завдавши серйозного удару по вотчині Російського православного патріарха. Російська православна церква не забула засудити це рішення, вона заборонила своїм членам брати участь в релігійних церемоніях, які проводяться разом з православними, які перебувають в підпорядкуванні Константинопольського патріарха, а також ходити в їх храми, зокрема відвідувати Афонський монастир у Греції, який користується великою популярністю серед росіян.

Milhazes, José. Guerras religiosas voltam ao mundo cristão = [Релігійні війни захлинули християнський світ] / J. Milhazes // Observador. – Lisboa, 2018. – 16.10. (<https://observador.pt/opiniao/guerras-religiosas-voltam-ao-mundo-cristao/>)

***

Константинопольський патріархат відкрив шлях для визнання незалежності Української православної церкви. Росія ж сьогодні оскаржує цей рух до автономії. В інтерв'ю „Atlantico” журналіст Живко Панєв зазначає, що реакція РПЦ очікувана. Поки що її позиції в світовому православ'ї не ослабли. При цьому ніхто не може сказати, як вчинять віруючі, у яких буде вибір між двома канонічними церквами. Одна з них визнана Константинопольським патріархатом, а інша залишається вірною Московському.

Panev, Jivko. Schisme: l'Eglise orthodoxe en pleine balkanisation = [Православна церква йде по шляху „балканізації"] / J. Panev // Atlantico. – Paris, 2018. – 16.10. (<http://www.atlantico.fr/decryptage/schisme-eglise-orthodoxe-en-pleine-balkanisation-ukraine-russes-russie-religion-christ-jivko-panev-3532955.html>)

***

Рішення архієпископа Константинопольського задовольнити прохання Української церкви про надання незалежності від Москви автор вважає знаковою перемогою так, як той „проігнорував протести Кремля і російського духовенства”. При цьому, не бентежачись, визнає, що Варфоломій „піддався потужному тиску з боку українських віруючих і їх світських побратимів”.

Tisdall, Simon. Archbishop's defiance threatens Putin's vision of Russian greatness = [Незговірливість архієпископа Константинопольського ставить під загрозу путінське

бачення величі Росії] / S. Tisdall // The Guardian. – London, 2018. – 16.10. (<https://www.theguardian.com/world/2018/oct/14/ukraine-archbishop-bartholomew-defies-moscow-church>)

***

Священний синод Російської православної церкви відповів на дії Константинопольського патріархату, який скасував рішення, прийняте в XVII столітті, про перехід Київської митрополії під юрисдикцію Московського патріархату. Ієрархи РПЦ заявили про припинення євхаристійного спілкування з Вселенським патріархатом і закликали предстоятелів інших православних церков дати оцінку діям Константинопольського патріархату. „Розрив євхаристійного спілкування між РПЦ і Константинополем став логічним наслідком цих рішень, – пояснює глава Центру з вивчення проблем релігії і суспільства Інституту Європи РАН Роман Лункін. – Це означає, що віруючі не зможуть брати участь в таїнствах в храмах Константинопольського патріархату по всьому світу”.

Коробов, Павел. Константинополь объявлен непричастным : Синод РПЦ прекратил евхаристическое общение со Вселенским патриархатом = [Константинополь оголошений непричетним. Синод РПЦ припинив євхаристійне спілкування зі Вселенським патріархатом] / П. Коробов // Коммерсантъ. – М., 2018. – 16.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3771777?id1653212>)

***

Священний Синод Російської православної церкви вперше зібрався в Мінську. Олександр Лукашенко поспілкувався з Патріархом Московським і всієї Русі Кирилом, а після з усіма членами Священного Синоду Російської православної церкви і Синоду Білоруської православної церкви. Білорусь пам'ятає трагічні уроки своєї історії. Президент Білорусі вважає, що „розкол – це не про нас”.

Крят, Дмитрий. Наша сила – в единстве : Священный Синод Русской православной церкви впервые собрался в Минске = [Наша сила – в єдності. Священний Синод Російської православної церкви вперше зібрався в Мінську] / Д. Крят // Советская Белоруссия. – Минск, 2018. – 16.10. (<https://www.sb.by/articles/nasha-sila-v-edinstve-cerkov.html>)

***

Одним з наслідків перерваних відносин між Російською православною церквою і Константинопольським патріархатом через конфлікт в Україні стане заборона для прихожан Естонської православної церкви (ЕПЦ) Московського патріархату причащатися в церквах Естонської апостольської православної церкви (ЕАПЦ), що знаходиться в юрисдикції Константинопольського патріархату, пише RusERR. За словами представників ЕАПЦ така ситуація гірша для православної церкви Московського патріархату, тому що відмова від причастя одностороння: Константинопольський патріархат, а разом з ним і ЕАПЦ не забороняють своїм послідовникам причащатися в парафіях Московського патріархату.

Разрыв Московского и Константинопольского патриархатов скажется и на православных Эстонии = [Розрив Московського і Константинопольського патріархатів позначиться і на православних Естонії] // День за днем. – Таллинн, 2018. – 16.10.

<https://rus.postimees.ee/6430997/razryv-moskovskogo-i-konstantinopolskogo-patriarhatov-skazhetsya-i-na-pravoslavnyh-estonii>

СВОБОДА СЛОВА

Тиск з боку Києва на опозиційні ЗМІ посилюється, повідомляє ORF. У будинках журналістів проводять обшуки, їх систематично б'ють, залякують, садять до в'язниць і вбивають. В Україні ЗМІ мають більше свободи, ніж в Росії, і Україна має право захищатися від російської агресії. Але тема Росії і докір у сепаратизмі в Україні використовуються для того, щоб залякувати ЗМІ і погрожувати журналістам, вважає видання.

Київ запугивает оппозиционные СМИ = [Київ залякує опозиційні ЗМІ] // Вести. – Рига, 2018. – 25.10. (<https://vesti.lv/statja/v-mire/2018/10/25/kyiv-zapugivayet-oppozicionnye-smi>)

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Автор публікації констатує факт відмови самопроголошеної ДНР у висвітленні ним ходу виборів голови та депутатів Народної ради. Рішення про відмову в акредитації йому міністерство інформації самопроголошеної ДНР прийняло оперативно. Автор статті зауважує, „можна скільки завгодно говорити про „особливі умови воєнного часу”, але якщо ДНР декларує себе як держава, то її влада повинна розуміти: не можна забороняти в'їзд на підставі однієї лише антипатії до тієї чи іншої особи. Адже Україна теж залучена в цю війну, проте як і раніше, дає акредитацію журналістові з паспортом „країни-агресора”.

Кривошеев, Кирилл. Я – враг непризнанного государства : Корреспондент “Ъ” Кирилл Кривошеев – о том, как киевские власти оказались мудрее донецких = [Я – ворог невизнаної держави. Кореспондент „Коммерсанту” Кирило Кривошеев – про те, як кийвська влада виявилися мудрішою донецької] / К. Кривошеев // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 23.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3778932>)

ТУРИЗМ

У поточному році Київ очікує збільшення турпотоку з Азії на 20% у порівнянні з 2017 роком – до 120 тис. осіб. У Київській міській держадміністрації зазначили, що зростанню числа азіатських туристів сприятиме ряд заходів, прийнятих на державному і місцевому рівнях. Зокрема, в Україні працюють над лібералізацією візового режиму, наданням інформаційних послуг на мовах країн Азії, створенням умов для прийому до оплати карток національних платіжних систем, навчанням працівників туристичної галузі особливостям східної культури тощо.

В 2018 году Киев надеется увеличить турпоток из Азии на 20% = [У 2018 році Київ сподівається збільшити турпотік з Азії на 20%] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2018. – 19.10. (<http://russian.people.com.cn/n3/2018/1020/c31519-9510278.html>)

ІМІДЖ КРАЇНИ

Видання коментує слова Президента України Петра Порошенка про те, що в світі люди вже не плутають українців і росіян. Петро Порошенко вважає, що однією з причин стали спортивні перемоги українців і міжнародна діяльність країни.

Путаница наций : Элегия о том, как Порошенко учил мир отличать украинцев от россиян = [Плутанина націй. Елегія про те, як Порошенко вчив світ відрізняти

українців від росіян] // *Независимая газета*. – М., 2018. – 23.10. (http://www.ng.ru/titus/2018-10-23/1_7338_filantr.html)

НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ

Внаслідок катастрофи винищувача Су-27 під час міжнародних навчань в Україні загинули два пілоти. За інформацією пошуково-рятувальної групи, були виявлені тіла двох пілотів: один – військовослужбовець Повітряних сил Збройних сил України, другий – військовослужбовець Повітряних сил Національної гвардії США.

Dois pilotos morrem em acidente com caça na Ucrânia = [Два пілота загинули під час падіння літака на тренувальних зборах в Україні] // *Correio da Manhã*. – Lisboa, 2018. – 16.10. (<http://www.cmjornal.pt/mundo/detalhe/doi-pilotos-morrem-em-acidente-com-caca-durante-exercicio-militar-na-ucrania>)

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА

Замість аналізу конкретних фактів і ситуацій багато самопроголошених експертів міркують на загальні теми і при цьому роблять однозначні й нерідко грубі висновки. В інформаційному просторі є така фішка – у всьому поганому і небезпечному, що нині відбувається в світі, робити винними Росію і її прихильників, наголошує автор. Нескладно припустити, що в цьому контексті республіка Білорусь буде згадуватися все частіше і частіше. У дипломатичному конфлікті між Угорщиною та Україною в мовному питанні звинуватили Росію. За такою логікою можна задатися питанням: а чи не причетна до цього ще й союзна Росії Білорусь, розмірковує автор. При цьому журналіст наголошує на тенденції багатьох європейських країн все частіше прикривати свої проблеми так званим „російським питанням”.

Лемешёнок, Анатолий. Шулеры за игровым столом: Все могут иметь свое мнение, но его нельзя навязывать другим. Когда так делается, это уже пропаганда = [Шулеры за ігровим столом. Будь-хто може мати свою думку, але її не можна нав'язувати іншим. Коли так робиться, це вже пропаганда] / А. Лемешёнок // *Советская Белоруссия*. – Минск, 2018. – 19.10. (<https://www.sb.by/articles/shulery-za-igrovym-stolom.html>)

***

Три великих російських канали залишаться в основних пакетах каналів телеглядачів Естонії. Міністр культури, соціал-демократ, Індрек Саар сказав Postimees, що вихідною точкою при організації медійної політики Естонії є свобода ЗМІ. Ще до анексії Криму та початку війни на сході України литовський суд у 2013 р. на три місяці заборонив трансляцію ПБК, оскільки цей канал показав передачу, яка заперечувала участь радянського спецназу у вбивстві цивільних осіб в січні 1991 року в Вільнюсі. Після окупації Криму в 2014 р. був оштрафований ПБК за одностороннє висвітлення подій в Україні. Але автор вважає, що Україна була більш радикальною, адже суд ухвалив, що всі телеканали, які називають Крим російською територією, заборонені. Автор підкреслює, що заборона дивним чином поширилася і на опозиційний російський канал „Дождь”, оскільки і вони неодноразово називали Крим частиною Росії.

Рууссаар, Айнар. Российские каналы останутся на экранах эстонских зрителей = [Російські канали залишаться на екранах естонських глядачів] / А. Рууссаар // *День за*

днем. – Таллинн, 2018. – 18.10. (<https://rus.postimees.ee/6432402/rossiyskie-kanaly-ostanutsyana-ekranah-estonskih-zriteley>)

НОВИНИ ЗІ СТАНУ СЕПАРАТИСТІВ

У самопроголошеній Луганській Народній Республіці почав працювати Верховний суд. Відповідний указ підписаний виконуючим обов'язки глави самопроголошеної ЛНР Леонідом Пасічником. У тексті документа сказано, що Верховний суд заснований у відповідності зі ст. 60 Конституції ЛНР і ст. 2 Закону ЛНР від 30.04.2015 № 19-П „Про створення судів Луганської народної республіки”.

Верховный суд заработал в ЛНР = [Верховный суд запрацював в ЛНР] // Известия. – М., 2018. – 25.10. (<https://iz.ru/804537/2018-10-25/verkhovnyi-sud-zarabotal-v-lnr>)

КРИМ

Прокуратура „Автономної Республіки Крим” (структура, створена в Генпрокуратурі України після воз'єднання півострова з Росією) звернулася до Міжнародного кримінального суду через заклик кримчан на службу в Збройних силах РФ. Як констатує прокуратура, з весни 2015 р. відбулося сім призовних кампаній, у результаті яких до лав Російської армії було призвано понад 12 тис. жителів півострова. Примус жителів Криму служити в збройних формуваннях або Збройних силах Російської Федерації забороняється як національним кримінальним законодавством України, так і нормами міжнародного гуманітарного права.

Украина пожаловалась в международный суд на призыв крымчан в армию РФ = [Україна поскаржилася в міжнародний суд на призов кримчан в армію РФ] // Известия. – М., 2018. – 25.10. (<https://iz.ru/804857/2018-10-25/ukraina-pozhalovalas-v-mezhdunarodnyi-sud-na-prizyv-krymchan-v-armiiu-rf>)

***

Автор наголошує, що в Україні не вважають закритим питання про статус Криму. Ставлення до цієї проблеми – один з небагатьох факторів, який об'єднує суспільство. Більшість українців продовжують сподіватися на повернення півострова. Але зростає число тих, хто не вірить в швидке і просте рішення проблеми. Керівник українського Центру близькосхідних досліджень Ігор Семиволос вважає, що питання про приналежність Криму стало для українців маркером ставлення до Росії і до росіян. Президент України Петро Порошенко протягом декількох років анонсував проголошення Криму національно-культурною автономією кримськотатарського народу. Передбачалося внесення відповідних поправок до розділу української Конституції „Про Автономну республіку Крим”. Однак проект так і не надійшов до Верховної Ради. Політичний експерт Сергій Грабовський у колонці для проекту Радіо „Свобода” зазначив, що в Україні багато хто вважає ризикованим кроком „надавати автономію народу, який сповідує іслам”.

Ивженко, Татьяна. Украинцы не простили России Крым : Общество не готово „обменять” полуостров на мир в Донбассе = [Українці не пробачили Росії Крим. Суспільство не готове „обміняти” півострів на мир на Донбасі] / Т. Ивженко // Независимая газета. – М., 2018. – 23.10. (http://www.ng.ru/cis/2018-10-23/5_7338_ukraine.html)

***

Масові вбивства залишають після себе питання, на які немає відповіді, пише кореспондент „Ilta-Sanomat” Йоукі Юона: після нападу в кримському технічному коледжі Росія зазнала теж відчуття безглуздості, яке щорічно переживають США. Ці почуття знайомі й Фінляндії. Якщо інформація вірна, стрільцем був 18-річний учень четвертого курсу Владислав Росляков. Після події він наклав на себе руки. Автор підкреслює, що „Росляков також захоплювався боротьбою повстанців з Україною в Донецьку і Луганську – війною „низької інтенсивності”, в якій вже загинули 10 тис. осіб”.

Juonala, Jouko. Kuolemalla oli lapsen kasvot = [У смерті було дитяче обличчя] / J. Juonala // Ilta-Sanomat. – Helsinki, 2018. – 19.10. (<https://www.is.fi/ulkomaat/art-2000005867818.html>)

***

У мережі були опубліковані перші фото і відео з Керченського політехнічного коледжу, де в результаті вибухів і стрілянини загинула 21 людина і близько 60 отримали поранення. Окупаційна влада відкидає версію теракту, тоді як в Україні розцінили напад як теракт і вже почали розслідування. Як пише видання, жителі Керчі повідомили про те, що перед вибухом у місцевому коледжі в будівлі були помічені озброєні люди. Це говорить про те, що „керченський стрілок” міг діяти не один.

Массовое убийство в Керчи: появились первые фото = [Масове вбивство в Керчі: з'явилися перші фото] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2018. – 19.10. (<https://noi.md/ru/v-mire/massovyj-rasstrel-v-kerchi-poyavilis-pervye-foto>)

***

Студент Керченського політехнічного коледжу влаштував стрілянину і вибух у навчальному закладі. Під час нападу загинули до 19 осіб, 37 опинилися в лікарнях. СКР оперативно завів справу про теракт, але потім перекваліфікував його на вбивство. Наразі в Криму посилено охорону всіх основних об'єктів, у тому числі Кримського моста. На півострові діє режим надзвичайної ситуації, закриті всі навчальні заклади і дитячі сади, а також оголошений триденний траур. На інцидент відреагувала і влада України: прикордонники на кордоні з Кримом перейшли на посилений режим роботи.

Фохт, Елизавета. Что случилось в Керчи: взрыв, стрельба, 19 погибших = [Що сталося в Керчі: вибух, стрілянина, 19 загиблих] / Е. Фохт // Новости Узбекистана. – Ташкент, 2018. – 18.10. (<https://nuz.uz/v-mire/36238-cto-sluchilos-v-kerchi-vzryv-strelba-19-pogibshih.html>)

***

Щонайменше, 18 людей загинули і ще більше було поранено в коледжі в Криму після збройного нападу, як мінімум, одного зловмисника, у якого була вогнепальна зброя і саморобний вибуховий пристрій. Кілька свідків дали опис стрілка, який ходив коридорами школи і розстрілював учнів і вчителів перед вибухом бомби в їдальні коледжу.

Roth, Andrew. In the college in Crimea people died after the explosion of a homemade bomb and a shootout = [У коледжі в Криму загинули люди після вибуху саморобної бомби і перестрілки] / A. Roth // The Guardian. – London, 2018. – 17.10.

<https://www.theguardian.com/world/2018/oct/17/crimea-college-rocked-by-deadly-bomb-blast-kerch>)

***

Автор видання коментує діяльність невизнаного Україною уряду Республіки Крим. Зокрема, глава Республіки Крим Сергій Аксьонов під час дводенної поїздки до Сирії заявив: „Ми повинні перетворити наші недоліки в наші здобутки”. За словами міністра туризму Криму Вадима Волченка, група урядовців запропонувала пов’язати повітряним транспортом столицю Криму Сімферополь з Дамаском, що дозволить „як цивільному населенню, так і військовим” відпочивати на курорті. Якщо такий авіарейс з’явиться, він буде першим у своєму роді. Незважаючи на наявність нового міжнародного аеропорту, Крим не має міжнародних рейсів з моменту його анексії.

Ferris-Rotman, Amie. Crimea has a solution for its poor economy: Tourism by Syrians = [Крим має рішення для своєї бідної економіки: туристи з Сирії] / A. Ferris-Rotman // The Washington Post. – Washington, 2018. – 18.10.
https://www.washingtonpost.com/world/2018/10/16/crimea-has-solution-its-poor-economy-tourism-by-syrians/?noredirect=on&utm_term=.1171bbccd574)

***

Група урядовців невизнаної Україною Республіки Крим запропонувала пов’язати повітряним транспортом столиці Криму Сімферополь з Дамаском, що дозволить „як цивільному населенню, так і військовим” відпочивати на курорті. Якщо такий авіарейс з’явиться, він буде першим у своєму роді.

Ferris-Rotman, Amie. Crimea has a solution for its poor economy: Tourism by Syrians = [Крим має рішення для своєї бідної економіки: туристи з Сирії] / A. Ferris-Rotman // The Washington Post. – Washington, 2018. – 16.10.
https://www.washingtonpost.com/world/2018/10/16/crimea-has-solution-its-poor-economy-tourism-by-syrians/?noredirect=on&utm_term=.6cc79ee6418e)

***

Президент РФ Володимир Путін у Сочі взяв участь в засіданні міжнародного дискусійного клубу „Валдай”. Традиційно від президента РФ на форумі чекають серйозних заяв, в основному щодо зовнішньої політики. Цього разу він виступати з промовою не став, зате відповів на кілька десятків найрізноманітніших питань. Зокрема, Володимир Путін на запитання стосовно статусу Криму відповів, що Росія нікого ворогами не вважає, навіть нинішню українську владу, з усіма готова домовлятися, але „Крим – це наше”.

Родин, Иван. Владимир Путин: „Крым – это наше” : Президент похвалил Трампа и отечественное ядерное оружие = [Володимир Путін: „Крим – це наше”. Президент похвалив Трампа і вітчизняну ядерну зброю] / И. Родин // Независимая газета. – М., 2018. – 18.10. (http://www.ng.ru/politics/2018-10-18/3_7335_valday.html)

***

Офіційну делегацію з України запросили взяти участь в Ялтинському міжнародному економічному форумі. Про це „Известиям” розповів співголова оргкомітету V ЯМЕФ Андрій Назаров. За його словами, українські підприємці самостійно вже брали участь у минулій сесії, проте в 2019 р. на півострові чекають

саме делегацію з сусідньої країни, включаючи депутатів. У Верховній Раді відзначили, що на тих, хто зважиться поїхати в Крим на форум парламентарів влада обов'язково почне тиснути, а їх сім'ї можуть отримувати погрози від радикалів.

Байназаров, Эльнар. В Крыму рады Раде: на полуострове ждут официальную делегацию : На Ялтинский международный экономический форум пригласили представителей Украины = [У Криму раді Раді: на півострові чекають офіційну делегацію. На Ялтинський міжнародний економічний форум запросили представників України] / Э. Байназаров, Д. Лару, А. Забродин // Известия. – М., 2018. – 17.10. (<https://iz.ru/801051/elnar-bainazarov-dmitrii-laru-aleksei-zabrodin/v-krymu-rady-rade-na-poluostrove-zhdut-ofitcialnuiu-delegatciu>)

***

Державна прокуратура Естонії порушила кримінальне розслідування відносно ряду естонських турфірм. Їх підозрюють в організації поїздок у Крим. Можливо, на думку автора публікації, перевіркам піддадуться і латвійські турфірми. Естонська поліція безпеки вже займається порушниками. „Випадки, коли до Криму їздять через Росію, тобто не проходячи український прикордонний контроль, Україна може розцінювати як правопорушення. А значить, в майбутньому у мандрівника можуть виникнути проблеми: можуть не дати візу, заборонити в'їзд”, – пояснив заступник директора поліції безпеки Естонії Мартін Арпо.

Владимиров, Сергей. Туда нельзя: турфирмы заплатят за Крым = [Туди не можна: турфірми заплатять за Крим] / С. Владимиров // Сегодня. – Рига, 2018. – 17.10. (<https://vesti.lv/statja/segodnja/2018/10/17/tuda-nelzya-turfirmy-poplatyatsya-za-krym>)

ПРОБЛЕМИ БІЖЕНЦІВ

З початку боїв на сході України територію військових дій залишили близько 2,8 млн осіб. Понад мільйон з них покинули країну. Тисячі українців просять про притулок в ЄС. Серед них є й молоді чоловіки, які хочуть уникнути призову в українську армію.

Noe, Inés. Ukrainer auf Westkurs = [Українці тримають курс на Захід] / I. Noe // Tageszeitung. – Мюнхен, 2018. – 23.10. (<https://www.taz.de/Archiv-Suche!/5541089&s=ukraine&SuchRahmen=Print/>)

***

Після чорнобильської катастрофи 1986 р. навколо колишнього ядерного реактора залишилося кільце порожніх сіл. Але в занедбані селища на краю зони відчуження приїжджають нові мешканці, які залишили зону війських дій на сході України. Мешканці Донбасу вважають, що ризик, пов'язаний з радіацією, є не такою серйозною небезпекою як загрози війни. Щонайменше ще десять сімей виїхали з Донбасу в занедбані села на кордоні зони відчуження.

Чернобыль и его новые жители. Что заставило людей переехать на границу зоны отчуждения = [Чорнобиль і його нові мешканці. Що змусило людей переїхати на межу зони відчуження] // День за днем. – Таллінн, 2018. – 16.10. (<https://rus.postimees.ee/6430448/chernobyl-i-ego-novye-zhiteli-hto-zastavilo-lyudey-pereehat-na-granicu-zony-otchuzhdeniya>)

ДОНБАС

При розпаді Радянського Союзу значна кількість Мінометів 2С4 „Тюльпан”, які є найпотужнішими мінометами в світі, дісталася Казахстану і Україні. Зокрема, було відмічено використання самохідних мінометів 2С4 з боку Збройних сил України в ході громадянської війни на Донбасі. Автор наголошує, що бійці самопроголошеної ДНР повідомляли про застосування мінометів 2С4 з боку ВСУ в селах Черевковка і Семенівка. Бійці самопроголошеної ДНР при здійсненні рейду в тил ВСУ захопили кілька артилерійських установок, в тому числі і 2С4 „Тюльпан”, який потім був використаний проти ВСУ.

Суворов, Сергей. Когда расцветет атомный „Тюльпан”: История создания и боевого применения самого мощного в мире самоходного миномета = [Коли розквітне атомний „Тюльпан”. Історія створення і бойового застосування найпотужнішого в світі самохідного міномета] / С. Суворов // Независимая газета. – М., 2018. – 26.10. (http://nvo.ng.ru/armament/2018-10-26/1_1019_tulip.html)

***

Президенти України і Білорусі можуть зустрітися в Гомелі на Форумі регіонів двох країн. Українські джерела вважають зустріч необхідною, адже все частіше звучать заклики перенести з Мінська переговори контактної групи по врегулюванню ситуації на Донбасі. Політичні конкуренти Петра Порошенка використовують цю тему як інструмент передвиборної боротьби. Ситуацію в Україні обговорював у ході візиту до Москви радник президента США з нацбезпеки Джон Болтон. Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова Михайло Пашков зазначив: „Позиції США і Росії багато в чому різні, навіть діаметрально. Але погіршення ситуації змушує росіян і американців шукати шляхи для діалогу. Цією зустріччю контакти не закінчаться”.

Ивженко, Татьяна. Конкуренты Порошенко предлагают свои сценарии урегулирования : В Украине хотят поменять место и состав участников переговоров по Донбассу = [Конкуренты Порошенко пропонує свої сценарії врегулювання. В Україні хочуть поміняти місце і склад учасників переговорів по Донбасу] / Т. Ивженко // Независимая газета. – М., 2018. – 25.10. (http://www.ng.ru/cis/2018-10-25/6_7340_ukraine.html)

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Автор констатує, що у МЗС РФ відзначили, що різні російські відомства продовжують готувати свої пропозиції по обмежувальних заходах по відношенню до України, запевнивши, що санкційні списки торкнуться тільки тих, хто активно діє проти національних інтересів Росії. Експерти вважають, що зовсім уникнути впливу на простих українців навряд чи вдасться, але російські заходи були вимушеними, а Москва намагатиметься мінімізувати збиток для населення. Український політолог, директор Київського центру політичних досліджень і конфліктології Михайло Погребинський вважає, що санкції будуть вельми жорсткими, судячи із заяв офіційних осіб.

Забродин, Алексей. МИД России: санкции – это не попытка „покутаться” : На Смоленской площади объяснили: что в рестрикционных списках окажутся только украинцы, причинившие вред национальным интересам РФ = [МЗС Росії: санкції – це не

спроба „поквитатися”. На Смоленській площі пояснили: що в рестрикційних списках виявляться тільки українці, які заподіяли шкоду національним інтересам РФ] / А. Забродин, Т. Байкова // Известия. – М., 2018. – 26.10. (<https://iz.ru/804692/aleksei-zabrodin-tatiana-baikova/mid-rossii-sanktcii-eto-ne-popytka-pokvitatsia>)

***

Нещодавно створений Департамент контролю за зовнішніми обмеженнями мінфіну Росії збирає пропозиції щодо контрсанкцій у рамках указу президента РФ. Експерти „РГ” розповіли, яких рішень можна чекати. По-перше, очевидно, що будуть зроблені секторальні обмеження в торгівлі. Також, ймовірна, на думку провідного наукового співробітника РАНГіДС Олександра Пахомова, жорсткість режиму транзиту через Росію українських товарів – продовольства, сировини, металовиробів – у Казахстан та інші країни Центральної Азії, а також в Закавказзя, буде болісним для української сторони. На думку Ростислава Іщенко, президента Центру системного аналізу і прогнозування, санкції – це цілеспрямований удар по окремим несвідомим фізичним особам, говорити про нормальну взаємодію з якими більше не доводиться.

Зубков, Игорь. Лист очікування : Кого можуть затронуть контрсанкції проти України = [Лист очікування. Кого можуть торкнутися контрсанкції проти України] / И. Зубков // Российская газета. – М., 2018. – 23.10. (<https://rg.ru/2018/10/23/kogo-mogut-zatronut-kontrsankcii-protiv-ukrainy.html>)

***

Міністр культури Володимир Мединський заявив, що Росія не буде вводити санкції у відповідь проти українських діячів культури. При цьому він підкреслив, що реакція на спроби України вийти на російський ринок з продуктами пропагандистського антиросійського характеру буде гранично жорсткою.

Мединский заверил, что Россия не будет вводит санкции против украинских артистов = [Мединський запевнив, що Росія не буде вводити санкції проти українських артистів] // КоммерсантЪ. – М., 2018. – 23.10. (<https://www.kommersant.ru/doc/3778959>)

ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ

Європейська народна партія номінувала Олега Сенцова на премію імені Сахарова. На підтримку Олега Сенцова не раз виступали чеські політики і кінематографісти. Асоціація режисерів, сценаристів і драматургів закликала чеських депутатів і сенаторів висловити особистий протест проти утримання Олега Сенцова в колонії. Чеський союз кіно і телебачення організував на Карловарському кінофестивалі акції на підтримку кінорежисерів, позбавлених волі.

Премия имени Сахарова досталась Олегу Сенцову = [Премія імені Сахарова дісталася Олегу Синцову] // Пражский экспресс. – Прага, 2018. – 25.10. (<https://www.prague-express.cz/eu/69629-premiya-imeni-sakharova-dostalas-olegu-sentsovu>)

***

Родичі Олега Сенцова назвали ситуацію щодо його стану дуже серйозною, незважаючи на те, що український кінорежисер нещодавно припинив голодування, яке тримав 145 днів. На прес-конференції у Києві двоюрідна сестра Наталія Каплан українського кінорежисера Олега Сенцова, що відбуває ув'язнення в Росії, висловила свою стурбованість тим, що він ризикує не вижити після такого тривалого періоду

голодування. Тим часом тюремна адміністрація, де відбуває термін Олег Сенцов, заявила про те, що стан його здоров'я „не погіршився” і він не знаходиться в реанімації. „Вихід з голодування – досить серйозна процедура, і ніхто не може сказати, чи виживе Олег”, – зауважила Наталія Каплан.

Le cinéaste ukrainien Oleg Sentsov serait toujours dans un état critique = [Український кінорежисер Олег Сенцов, як і раніше, в критичному стані] // Le Monde. – Paris, 2018. – 16.10. (https://www.lemonde.fr/europe/article/2018/10/16/le-cineaste-ukrainien-oleg-sentsov-risque-toujours-de-mourir_5370362_3214.html?xtmc=russie&xtcr=3?xtmc=russie&xtcr=3)

***

Незаконно засуджений за тероризм, український режисер Олег Сенцов знаходиться в реанімації лікарні міста Лабитнангі після 145 днів голодування. Про це його сестра Наталія Каплан повідомила українському телеканалу „24”. Тривалий час Олег Сенцов відмовлявся від госпіталізації а потім вимушено припинив голодування після того, як його поставили перед фактом початку примусового годування. За 145 днів він схуд на 20 кг і серйозно підірвав здоров'я, але його вимогу відпустити з російських в'язниць всіх українських політичних в'язнів так і не було виконано.

Голодовка довела Олега Сенцова до реанімації = [Голодування довело Олега Сенцова до реанімації] // Вести. – Рига, 2018. – 16.10. (<https://vesti.lv/statja/lifenews/2018/10/16/golodovka-dovela-olega-sencova-do-reanimacii>)

ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Автор аналізує ситуацію, яка сталася на початку квітня 2014 року, коли група проросійських активістів захопила будівлю харківської державної адміністрації і оголосили себе „альтернативними місцевими депутатами”, проголосивши Харківську Народну Республіку. Тоді здавалося, що це східноукраїнське місто з населенням понад мільйон чоловік, наслідуючи приклад Донецька і Луганська, увіллється в сепаратистський рух, який всіляко підтримує Москва. Але потім поліції все-таки вдалося очистити будинок, а проросійські настрої в місті поступово майже розвіялися, перш за все, завдяки прикладу охопленого війною Донбасу. Через чотири роки після цього обстановка в Харкові стабілізувалася. Він напрочуд успішно впорався з втратою російських ринків і припливом донбаських біженців і сьогодні є одним з найбагатших міст України. Однак місто відчуває ті ж проблеми, що і вся країна. Мова йде, в першу чергу, про корупцію, буксуючі реформи і неефективне державне управління.

Soukup, Ondrej. Charkov malem padl do rukou ruskych separatistu. Nakonec ale pripadl Kyjevu a uspesne se vporadal se ztratou ruskych trhu = [Харків майже захопили російські сепаратисти, але все-таки він дістався Києву] / O. Soukup // Ihned. – Prague, 2018. – 17.10. (<https://archiv.ihned.cz/c1-66293960-charkov-malem-spahl-do-rukou-ruskych-separatistu-jedno-z-nejvetsich-ukrajinskych-mest-se-nakonec-priklonilo-ke-kyjevu-a-uspesne-se-vporadalo-se>)